

Carpații

Deposito legal: M. 8.137-1958.

Director: Aron Cotrus + REVISTA DE CULTURA SI ACTIUNE ROMANEASCA IN EXIL Redactor: Traian Popescu

GURILE DUNARII SI STRATEGIA KREMLINULUI

de Faust BRADESCU

la genocidul popoarelor baltice, a Basarabenilor nostri sau a Tătarilor din Crimeea, dela nimic nu s'au dat în lături pentru a-si satisface dorinta de dominare.

Kremlinul a fost și a rămas, sub orice formă politică l-am întâlni în istorie, o mașină de măcinat popoare. E ca un robot condiționat odată pentru totdeauna, în scopul de a se adapta la circumstanțe și evenimente, dar să urmărească ca o idee fixă cucerirea și rusificarea vecinilor. Imperialism sălbatec, fanatic, pe care Puterile occidentale nu-l înțeleg (sau nu vor să-l vadă în lumina îngrozitoare a sale acțiuni) decât atunci când, întâmplător, interesele lor directe ajung să fie zgândărite de îndrăzneala brutală a Rușilor.

De-altfel, în cursul istoriei, numai Kremlinul a înțeles lecțiile politice și s'a adaptat unei strategii formată din două capete de înțelepciune (pentru el):

1. Să evite, chiar cu sacrificii importante, orice punct nevralgic și contact primejdios cu Puterile occidentale, pentru a nu irita susceptibilități și a nu pune în joc vreun interes esențial al acestora. Formă clasică pentru a neutraliza orice intervenție în favoarea nefericitelor popoare căzute în robia rusească sau puse de destin în drumul tăvălugului rusec.

2. În al doilea rând, acest imperialism a știut să *provoace* sau să *aștepte* momentele prielnice care să-i deschidă calea spre țintele râvnite. Eșecurile nu l-au descurajat niciodată, viziunea lui imperialistă fiind stabilită pe durată. Ori de câte ori au apărut opreliști sau rezistențe s'a oprit, a dat înapoi, ca și cum își recunoștea "eroarea" comisă. Apoi, un alt moment oportun deschizându-i o nouă perspectivă, se năpustea cu aceeași violență și nepăsare pentru a-și atinge scopul. Si astfel, încitat de indiferența vinovată a marilor puteri și de morbul dorinței de putere, zeci de State și națiuni au fost ciuntite sau incorporate în imperiul întunecului rusec...

* * *

În spiritul acestei strategii, URSS pregătește distrugerea României și incorporarea ei în magma suferindă a zecilor de popoare ce-a înrobât. De sute de ani urmărește acest țel. De zeci de ani aplică diferite planuri pentru a-și desăvârși gândul distrugător.

La sfârșitul celui de al doilea război mondial și-a întins stăpâ-

nirea peste Basarabia, Bucovina și Herța. Cine s'ar fi putut opune atunci, când tancurile cu stea roșie dominau țara, demo-liberalii noștri benchetuiău întoarcerea la... "democrație", iar Occidentalii ridicau în slăvi virtuțile armatei sovietice și talentul lui Stalin! În acel moment, instalarea unui regim comunist în România apărea suficientă în ochii bătrânului vulpoi georgian. Stia că nu trebuie întinsă coarda prea mult. Stia mai ales să aștepte, neuitând că mai erau și alte metode prin care să-și atingă scopul.

Așa a luat naștere "Canalul Morții n.1". Pentru a frânge cerbicia românească, pentru a putea împinge dominația spre Balcani și Europa Mijlocie, URSS avea nevoie să stăpânească deplin Gurile Dunării.

Canalul "Dunăre-Marea Neagră" nu costuia în niciun caz o NECESITATE pentru România. Brațul Sulina - cu toate neajunsurile de înnisipare - era suficient pentru traficul de vapoare. Dar acest Canal intra în planurile strategice ale Molohului Roșu. Si cum ar fi îndrăsnit să spună ceva guvernul înscăunat de tancurile rusești? Ordinul kremlinian a fost pus imediat în mișcare, fără nicio reflecție din partea guvernului dela București, deși nu avea nici mijloace tehnice, nici fondurile imense cerute de o asemenea întreprindere. Planul acestei lucrări faraonice îi dădea în schimb două satisfacții:

a) putea face plăcere Rusiei Sovietice, chiar dacă îi înțelegea gândul ascuns,

b) avea posibilitatea să se scape de forțele opoziției, măcinându-le ani de-arândul în munci zdrobitoare și haotice.

Circumstanțe neprevăzute au împiedecat atunci desăvârșirea celui canal. Răstimpul scurs n'a deschis ochii regimului dela București. Dar nici n'a zădărnicit ambiția sovietică. Strategia kremliniană s'a urmărit prin "Planul Valev", adică desmembrarea și absorbirea României prin intermediul economiei, ruperea Moldovei și a Dobrogei din trupul țării și izolarea României diminuate într-o viață pur agricolă și fără perspective. A fost însă de ajuns o bruscă tresărire patriotică pentru a decide URSS să *amâne* din nou planurile ei mârșave.

Dar Kremlinul, care știe să aștepte, știe deasemenea să poruncească celor ce-i sunt supuși orbește. Astfel a luat naștere "Canalul Morții n. 2" pe baze noi și rapide, cu mijloace tehnice îmbunătățite și mână de lucru "voluntară". În timp record a fost desăvârșit. Operă cu care regimul dela București se înfoiază, considerând-o "realizarea majoră" a celor 38 de ani de domnie socialită.

Numai că în lumea socialistă dezamăgirile sunt superlativul realizărilor "supreme". De-acum va începe "faza a doua" a strategiei kremlinienne care va dovedi lipsa de prevedere și de patriotism a regimului român, stupidă înfeudare ideologică și nepermisa executare a "ucazurilor" moscovite. Numai de-acum va fi înțeles marel pericop pe care-l reprezintă existența acestui CANAL, de care nu aveau nevoie. Acum vor realiza cei dela București CAPCANA INTINSA DE STRATEGIA KREMLINULUI.

Prinși cum sunt în angrenajul diabolic al Kremlinului, vor fi obligați să joace după cum li se va cânta, adică SA CEDEZE TOATA DELTA SI DOBROGEA DE SUS POSTELOR NESĂPIOASE ale Rusiei.

"Gurile Dunării proprietate rusească" a fost visul întregii politici rusești. Cine le stăpânește domină toată politica economică a bazinului dunărean și, în consecință, păstrează o puternică influență diplomatică și militară asupra mărginenilor. De acum, visul poate deveni realitate tangibilă pentru Kremlin. E o chestiune de timp și circumstanțe. Dar pentru România este o realitate mortală...

Cu ușurință, Rusia Sovietică va putea pretinde răvnita stăpânire unui guvern vasal, imprudent, lipsit de curaj, incapabil să-și susțină drepturile. Cine să protesteze sau să ridice arma în ziua marelui confruntări? Cine să țină piept pretențiilor imperialiste ale căpcăunului moscovit? NIMENI din lumea pervertită și lasă a Apusului nu va ridica un deget. Si cu atât mai puțin RSR-ul însclăvit și îndopat de ideologie marxistă...

Strategia Kremlinului este bine pusă la punct. Aspectul ei, în această nouă încercare de desmembrare a României, va fi simplă și categorică: *Va soma Guvernul dela București să-i cedeze de bună voie GURILE DUNĂRII, dat fiind că - prin existența canalului - România nu se mai poate plânge că nu are scurgere spre mare.*

Planul acestui Canal avea un scop: smulgerea gurilor Dunării din proprietatea de totdeauna a neamului românesc. Acest fel e pe cale de a fi atins.

Guvernul dela București va ceda, după un protest de formă, indultit de formula clasică "Nu puteam face altfel!". Presa comunistă din lumea întreagă va lăuda "solidaritatea" dintre componenții lumii socialiste - de "necesitățile strategice" ale Rusiei Sovietice (amenințări, probabil, de submarinele guvernului austriac) - de "dorința unanimă" a națiunilor surori, rusă și română, de a se stabili o cooperare cât mai strânsă întru apărarea acestor "guri". Si cum URSS este mai înarmată decât RSR, logica cere ca aceste "guri" să intre în posesia celui mai tare... Să îndrănească RSR-ul să spună că nu-i normal și adevărat.

În lumea imperialistă și neumană a Rusiei Sovietice ASA SE SCRIE ISTORIA: prin amenințări camuflate, presiuni cominatorii, și'n caz de protest, prin violență directă. Exemplele sunt extrem de numeroase și se înmulțesc pe măsură ce lumea liberă tăce, fără nici cel mai neînsemnat protest. Normal! Pofta vine mâncând, de când e lumea...

Aceasta-i perspectiva tristă, înfricoșătoare, a unei situații creată dintr-o prea mare încredere în binefacerile unei ideologii de coșmar. Si mai ales, dintr-o prea mare slăbiciune față de voința imperativă a satrapilor de la Kremlin. Nu putem crede că ar exista o "înțelegeră secretă" între guvernul român și cel sovietic ca biata țară să suporte și această lovitură. Ar fi prea odios!

În orice caz, scadența multor erori și ploconeli se apropie. Într-un an sau doi, "UCAZUL" moscovit va încerca să abată vâlul negru peste Delta Dunării și Nordul Dobrogei, printr-o notă protocolară, încărcată de șantaj și amenințări camuflate.

Din nou, NIMENI NU VA PROTESTA ÎN LUMEA "LIBERĂ".

Deasemeni, NIMENI NU VA RIDICA SFIDAREA BRUTALĂ ÎN LUMEA RSR-ului.

Astfel, soarta Gurilor Dunării va fi pecetluită și strategia Kremlinului va smulge o nouă fâșie din gila străbună.

* * *

Dar dacă cei din Tară, strânsi în chingile lor ideologice sau ale fricii, nu pot răspunde cum s'ar conveni, cu demnitate și curaj, NOI, fiii liberi ai neamului, avem datoria s'o facem. Nu putem lăsa să treacă acest act de crimă contra națiunii române. Si mai cu seamă nu putem aștepta ca faptul să devină act împlinit.

Trebuie să împiedicăm - prin toate mijloacele ce ne stau la îndemână - memorii, presă, conferințe, lucrări - ca racila bolșevică să-și atingă scopul.

Protestul nostru trebuie să răsună peste țări și continente. Mariile Puteri trebuiesc avertizate din vreme de ceea ce se preagătește acolo.

E singura posibilitate ca această strategie implacabilă și imperialistă a Kremlinului să NU DEVINA o nouă realitate ucigăse în istoria neamului românesc.

Aceste linii trebuiesc privite ca articol de început și îndemn la luptă. Numai cine știe să anticipeze evenimentele va fi capabil să le stăpânească.

Faust Brădescu

CICERONE IONITIU MORMINTE FARA CRUCE VOLL II PARAȘUTIȘTII

Oameni trimiși la moarte sigură

Era necesar să se vină în ajutorul celor din munți, era nevoie să fie ajutat poporul român în lupta de eliberare de sub cisma rusească.

Dar nu trebuiau trimiși oameni la moarte sigură. Mai imperios ca oricând trebuia să se bată la toate porțile, să se arate aceluia care făcuseră greșeala de a lăsa 120 de milioane de oameni sub o cruntă tiranie, că situația era disperată, peste tot, dar mai ales în România, unde închisorile și lagărele de exterminare gemeau.

Ceva s'a făcut. Au fost recrutați oameni de sacrificiu contra a zece mii de dolari, din care cinci mii a primit martirul și restul au intrat în buzunarul samsarului.

S'a găsit oameni hotărâți să-și sacrifice viața, dar niciodată n'au bănuț că vor fi trădați. Și totuși niciodată nu li s'a aprins o lămpă de care a rămas cu jumătate din arginți.

În primăvara lui 1953, după 4-5 zile de timp nefavorabil, după ce vizitaseră Pireul și Acropole, văzând că vor curma tragedia neamului lor, coborând ca zeei din Olimp peste plaiurile unde în loc de ape curgea sânge și lacrimi de valah, oamenii unei grupe de sacrificiu sunt anunțați că își vor lua zborul din Atena.

Seara au plecat dela hotel la aeroport. Întâmplător au văzut agățată o basma albă pe eșapamentul mașinii. Nimeni n'a luat în seamă pânza imaculată, simbol al curăteniei, al ... Dar mașina gonește ... ajunge la avionul pregătit de decolare și ... pasărea metalică se îndreaptă în direcția stelei polare. Nu peste mult sunt anunțați că vor trece peste bătrânul Danubiu.

În liniștea așternută peste Tară, din depărtare sunt flancați de fiecare parte de câte un avion ce încerca să le spună: Bun venit ... vă așteptăm! Acum cortejul se îndreaptă tot spre nord și peste unduirea scoarței terestre, peste vâlul negru al pădurilor carpatine...

Încep să plutească tinerii plini încă de speranțe. Punând piciorul pe pământul mult dorit, s'au debarasat cât mai repede de încingători și au pornit spre codru. Unul însă ... în sens invers. Zorii i-au făcut să se aștearnă tot una cu pământul țării îmbrățișându-l.

În liniștea încă netulburată de cîrpițul păsărelelor, a început să latre fierul ucigător al mitralierelor. Cel plecat în sens invers s'a tot dus ... cei înfrățiți cu codrul au luat drumul infernului.

Din alte grupe unii au reușit să se strecoare, să ajungă pe alte meleaguri, să intre prin așezări omenești și să încerce descifrarea necunoscutelor ... Dar prezența lor era cunoscută.

Grupele parașutate aveau nume codificate:

- Una, denumită "Jacques", avea printre componenți pe Golea Ion, Samoilă Ion, Tănase A. și Tolan Ion.

- Alta, numită "Carpați", era formată din Pop Gavrilă și Ilie Rada fostul ofițer dela securitatea din Oradea, ambii sub conducerea căpitanului Sabin Mare, care a murit în luptă.

Acțiunea câtorva dintre ei, care au reușit să nu fie prinși, s'a mărginit pe de o parte la împrăștierea manifestelor în timpul Festivalului Internațional al Ti-

neretului din 1953, iar pe de altă parte în transmisiuni sporadice prin radio, în străinătate. Alții au avut aparate defecte. A fost posibil și acest lucru.

Mircea Popovici, radio-tegrafist de profesie, originar din comuna Țicleni jud. Gorj, a reușit să ajungă în satul natal și să stea ascuns la părinți, adăpostit într-o groapă sub pat. De aici dispărea noaptea în pădurile din apropiere, de unde făcea transmisiuni în apus. Mai avea un adăpost și la Târgul Jiu, unde mergea din când în când. Securitatea a reușit să-l localizeze și într-o dimineață lumea din Țicleni n'a mai putut să iasă afară din casă. Trupele de miliție și securitate împânziseră satul. Au fost arestate peste o sută de persoane, toate rude cu Mircea Popovici.

În luna Octombrie 1953 s'a judecat procesul parașutiștilor, în care s'au pronunțat următoarele condamnări la moarte:

Buda Ion, student, născut în 1923 la Bontestești (Arad);

Corlan Aurel, născut în 1920 la Vlăduțeni (Gorj);

Cosma Ion, învățător, născut în 1922 la Apa (Satu Mare);

Dincă Gheorghe, inginer, născut în 1919 la Hunia-Cetate (Dolj);

Golea Ion, student, născut în 1922 la Bahnea (Târnava);

Iuhasz Ion, student, născut în 1933 la Pir (Satu Mare);

Pop Gavrilă, născut în 1928 la Pir (Satu Mare); Popovici Mircea, student, născut în 1920 la Orba, arestat la Țicleni (Gorj);

Samoilă Ion, născut în 1919 la Ighișul Vechi (lângă Agnita);

Tănase Alexandru, student, născut în 1915 la Băbeni (Vâlcea);

Tartler Erich, agricultor, născut în 1920 la Brașov;

Tolan Ion, lăcătuș, născut în 1925 la Maga (Arad);

Vlad Mihai, student, născut în 1925 la Dragomirești (Maramureș);

Au mai fost condamnați la pedepse foarte grele toți acei care au știut de prezența lor, precum rudele cele mai apropiate ale acestora:

Popovici Alexandru, tatăl lui Popovici Mircea, a fost condamnat la vârsta de 75 ani la 20 ani muncă silnică.

Popovici M., mama lui Mircea, a stat închisă până în 1964;

Stetin Elena, sora lui Mircea, condamnată la 25 ani muncă silnică;

Samoilă, mama și cumnata lui Samoilă Ion, au fost condamnate la pedepse grele;

Tartler Marta și Ani, surori din Brașov;

Tolan, mama celui parașutat.

Mare, învățătoare, din comuna Șomcuta, sora căpitanului Sabin Mare care a fost parașutat și a murit în lupte imediat după parașutare.

Bebi Toma condamnat pentru găzduirea parașutiștilor.

Femeile arestate în acest lot, au fost schingiuite într-un mod barbar. Unele au rămas bolnave pe restul zilelor. Au fost și încercări de sinucidere.

Razașutiștii fuseseră trimiși la moarte sigură.

Cei 13 condamnați la moarte au fost executați

pe ziua de 31 Octombrie 1953, în Valea Piersicilor de la Jilava.

* * *

Nu peste mult, când unul neprins dintre ei a reușit să fugă și să ajungă în apus, în condiții extraordinare de grele, și a povestit cele întâmplate, cel care a ascultat, a dat din cap și a spus: „Nu se poate să fi scăpat de acolo. Ai fost întors (adică a acceptat să lucreze pentru securitate și numai în acest fel a reușit să vină în apus).

Omului mai că nu-i venea să creadă cele auzite. Cu câte încurajări plecase, ce promisiuni i se făcuseră și acum cu câtă neîncredere era primit. Ceva la care nici n'ar fi visat, i s'a întâmplat când pe un ton solemn a fost invitat în camera alăturată pentru a medita; „Gândește-te bine și spune adevărul, pentru că de acolo nu puteai scăpa.”

Alături, stupefacție. Pe masă un ... pistol încărcat.

Era clar. Aici nu se mai bucura de nici o încredere. Și el și ceilalți plecaseră după un calcul, că nu se vor mai întoarce niciodată pentru a încheia vreun cont.

Fuseseră trimiși la moarte sigură. Acum în fața ochilor i-a apărut pânza albă de pe eșapamentul mașinii în drum spre aeroport.

SECETA

Cată femeie, către soare-apune!
Și spune: zărești o geană de ploaie?
Să'mnoae pământul
Streșina sub ploaie, să cânte?...
Tărâna nu are apă și plânge...
Așa înmuțată în sânge,
Nu vrea să dea rod!
Prohod, om cânta copiilor noștri, la iarnă,
De n'om avea păpuși...
Înapoi am tot dat; tot ce ni se dăduse
În glumă: Înselăciune, minciună!
Împărțea la cooperativa din sat,
A stat!
N'au uitat cei bătrâni, că scoteau Sfânta
Și n'apuca a sfârși rugăciunea,
Că ploaia curgea'n spume și uda pâinea...
Acum Sfânta nu vrea... se lasă mai grea...
Și nici nu e voie...
Aprinde candelă și te roagă!
Cel De Sus s'o'ndura, după atâtea pedeapsă
Să lase să iasă, pe Sfântu Ilie,
Cu carul de flăcări.
Eu mi'oi pune cuțitul în piatră,
Ca piatra să nu ne bată!
Ș'or auna clopotele la Mănăstire
A mulțumire!
Sufletul mi-e uscat, ca de iască,
Purtăm cu toții pe fața o mască!
Secetă'n suflet, secetă'n grâu,
Cât poți pune frâu, lumii?
Dar, de-om apuca vremi, să se'ntoarcă
Pomi-vom en toții pe drumul furtunii
În mâini, cu baltagul lui tata!...

Ana Maria Marin

CEI TREISPREZECE "MERCENARI"

de Filon VERCA

A pietre de hotare în eternitate.

Am scris câteva rânduri, asupra primului volum, puțin măgulitoare la adresa autorului. Nu am făcut-o decât dintr-o mare griji, pentru a apăra memoria aceluia ce nu o mai puteau face ei înșiși.

Citind primele 332 pagini, mă pregăteam să redau autorului adevărata-i identitate, aceea manifestată la Canalul morții și în atâtea închisori comuniste, unde și-a lăsat un nume.

Era însă prea frumos, ca această mărturisire să rămână pură, așa cum a fost cristalizată în clipe de amară durere. Ceea ce teamam mai mult o imixtiune nesăbuită în viața noastră intimă, cu tot ce are ea mai nefast producătoare de stricăciune, s'a săvârșit și în condeiul D-lui Ionițoiu.

Iată ceea ce citesc în capitolul "Parașutiști", capitol care nu-și justifică cu nimic prezența, alături de pagini atât de evocatoare. Dar s'ă dăm cuvântul autorului: "Au fost recrutați cameni de sacrificiu contra a zece mii de dolari, dintre care cinci mii a primit martirul și restul au intrat în buzunarul samsarului". Si mai departe: "Acțiunea cătorva s'a mărginit la împărțirea de manifeste, în timpul Festivalului Internațional al Tineretului, din 1953 și la transmisiuni prin radio în străinătate. Dar nu trebuia trimisi oameni la moarte sigură, ci trebuia să se bată la toate porțile, să se arate aceluia: *ce făcuseră gresala*, de a lăsa 120 de milioane de oameni sub o cruntă tiranie, că situația era disperată, mai ales în România!"

Întâmplarea face că i-am cunoscut prea bine pe acești "martiri", am împărțit cu ei aceeași grijă de amară hărăzită poporului nostru, de Puterile aliate, în care D-l Ionițoiu își pusese toată încrederea, mai mult, poate, decât în frații lui, înclătați cu comunismul, înainte ca ei să fi văzut lumina zilei.

Iată ultimele cuvinte, pe care mi le-a împărțit Ică Tănase, înainte de a pleca: "Dacă mai putem face ceva pentru țara noastră, apoi numai acolo o mai putem face". Avea un medalion ce-i atârna la gât, agățat de un lanțisor metalic, uzeat de străpungere, mai mult cenușiu decât argintiu, aspect sărăcăcios dar strălucitor prin simbolul ce intruchipa. Il desprinde, îl sărută și mi-l întinde. Il am și acum ca un talisman.

Stia unde se duce, simțea parcă momentul greu al hotărârii lui și voia să lase o aducere aminte, imaginea care a purtat-o prin închisorile țării, pe frontul din Răsărit, pe Oder și mai apoi prin toate lagărele Marilor aliați, de unde n'a voit niciodată să plece, pentru că acolo erau mulți, pe care el i-a îndemnat să angajeze lupta împotriva lui Antichrist. Si a rămas cu ei, cu acești țărani simpli din Ardeal, care se atașaseră de el, până ce ultimul nu a ieșit liber.

E adevărat că acești martiri nu aveau mari șanse de a supraviețui holocaustului, după cum nici cei ce rezistau în munți, pentru aceeași cauză nu aveau, când neamul întreg fusese îngenuchiat. Ei au plecat să împărțască soarta cu frații lor, rămași în grea robie.

Si eu am fost parașutat în țară, de sigur, nu în aceleași împrejurări însă, cu aceeași intenție curată de a împărți soarta cu cei rămași acasă să îndure prăpădul. Nici eu, nici cei plecați ca mine, nu aveau multe șanse. Câți n'au căzut pe stânci sau îngropați în troene de zăpadă și au închis ochii, înainte de a fi putut sărută pământul țării, câți nu au căzut în mâinele sovieticilor și nu și-au mai văzut prietenii și casa copilăriei? Si noi voiam să fim alături de frații noștri, atunci când greul se abătea peste ei. Nu! nu aveau nici o șansă și totuși am plecat. Am căzut în mâinele "Blocului Democratic", atotputernic. Am fost chinuți, torturați, atunci când componenții "Blocului" sărbătoreau "victoria". Aceste clipe de durere și mare trăire, le-am așternut și eu pe

hârtie, cu toată sinceritatea, să nu să piardă în negura uitării, sub forma unui jurnal din lupta de rezistență națională, cu suferințe sguđuite de ceea ce mi s'a dat să trăiesc.

"Cinci mii de dolari a primit martirul... Iată prețul unei vieți oferită ofrandă neamului său, la cât reduce D-l Ionițoiu jertfa celor treisprezece "mercenari".

"Acțiunea lor s'a mărginit la împărțire de manifeste"... Iată cum a înregistrat un student de atunci, un martor din generația tânără "acțiunea" celor parașutați. Este Constantin Aro-nescu Bărgan, într'un articol din "Libertatea" dela New-York, care vorbește:

În fața Creditului Minier, am văzut tineri, în majoritatea lor francezi, cum ascultau la unul din mijlocul lor, care le vorbea limba... Unul dintre ei aproba vădit tot logosul aprins și convingător, al tănărului radiant. Vedeți, părea că spune, țara noastră era o închisoare. Exploatarea se vede și din înfățișarea celor de pe stradă. Așa arată muncitorii în țara noastră?... Până mai ieri aceste vitrine erau goale. acum, pentru că ați venit voi le-au umplut dar după plecarea voastră totul va dispărea. Venirea voastră, aici, este și un prilej de torturi pentru noi, după ce voi veți fi părăsiți țara... Apoi le-a vorbit de sclavia comunismului, de închisori, de cruzimile regimului, de ipocrizia sovietică și barbara rusă. Am înțeles că se spune el trebuie să fie *mesagiul adevăratului popor român*, ce-l adresează oaspeților... Pentru flacăra patriotică din inima acestui tănăr, pentru cetezanja lui de a vorbi, chiar în bărgolul-fare, pentru frumusețea faptelor sale, l-am numit "Ferente Pala, omul liber", după eroul din romanul lui Stendhal... Când a început anul școlar, îl căutam prin cantine, pe culoare pe la Filologie, Drept, Arhitectură dar n'am mai dat de el. După frunte și statură l-aș fi cunoscut dintr-o mie... A rămas în mintea mea, așa cum l-am văzut în fața la Dallas incandescent, hotărât, divin... A venit procesul celor treisprezece... din relațiile ziarelor, puteam bănuși că tănărul meu, Ferente Pala, ar fi fost Ion Golea... Peste 30 de ani, în lumea liberă, am dat peste o fotografie, unde l-am identificat. Era cu adevărat el, Ion Golea, unul din cei treisprezece, care s'a întors în România, țară a legendelor, pentru a se lua de piept cu fiara, înfruntând astfel ei înșiși în legendă".

Au trecut 30 de ani și tănărul nostru de atunci, nu l-a uitat. Câți din cei ca el, azi, nu-și aduc aminte de acești martiri? Imaginea lor li s'a întipărit adânc în suflete. Ei n'au murit, rămân icone atârâte în casele sărace, alături de cele sfinte.

Iată cum au înțeles acești tineri misiunea lor, în slujba unei idei de neam, dusă până la jertfă. Numai pentru D-l Ionițoiu rămân victime.

Moja, Marin, alți doi români, plecați să nu se mai întorcă, să înfrunte țara roșie, cu 16 ani înaintea lor, le-au marcat drumul cu propria lor cenușă.

"Pentru cinci mii de dolari"... s'au întors acolo să înfrunte fiara, atunci când floarea tineretului zăcea sub zăvoare, "în loc să bată la porțile aceluia care au comis "gresala"... Nu vrea să spună oare crima?

Da! cei treisprezece luptători au făcut mai mult decât toți eminentii emisari, care odată ajunși în lumea liberă sau, și-au uitat datorita sau că, găsind "Marile Porți" închise, s'au retras, uitând și jurământul făcut la plecare.

Cei treisprezece au voit să sguđue un neam întreg prin pilda lor, să-l trezească din remanere. Să fie oare o întâmplare, că după procesul lor, rezistența se însuflește, în munții Făgărașului, sub curajul lui Gavrilă, a colonelului Arsenescu și atâția alții, care au ales lupta, știind bine că vor fi copleșiți de număr și vor sfârși în martiri. Ei au ales singuri să-și dăruiască viața, *n'au fost recrutați de nimeni*, pentru ca neamul lor să supraviețuiască. Gestul lor a generat alți eroi, să intre în rândul celor ce nu vor muri niciodată.

Procesul lor a fost un mesaj sguđuit adresat lumii. Nu! D-le Ionițoiu, nu ai dreptul să te atingi de acești eroi, să-i trata de *recruțați* cu soldă, a-i țări în mocirlă, atunci când ști bine că ei au murit pentru neamul lor, neamul nostru. Si-au cumpărat moartea cu dolari, sună sinistru ecou îndepărtat. Nu

te cutremuri oare, când asvârli această acuzare? Sau poate, omului "politic" totul îi este permis?

Armand Calinescu a ucis fizic o generație, urmașii lui ucis sufletul, după ce trupul a fost dăruit pământului românesc. O Doamne! cum se tălesce pe mormântul fiilor Tăi, căzuți întru apărarea crucii, aceea, pe care Fiul Tău însuși a fost răstignit!

Ba da! găsim și un omagiu adresat unora din cei treisprezece, fotografia lor, așa cum găsim pe cea a mareșalului, în vol. I, după ce a fost predat lui Bodnăraș să-l judece. Un singur lucru a uitat însă D-l Ionițoiu, ca sub fotografia lor, să adauge suma "martirului: 5000 de dolari", prețul unui mercenar!

Cei ce au îngăduit imprimarea acestor blasfeme, unii chiar și prieteni și camarazi din cei mai buni ai lui Ică Tănase, vor avea oare conștiința împăcată, știind că el a murit pentru același ideal, pe care și ei l-au servit odată?

Acțiunea lor nu s'a mărginit în a *împărți manifeste*, ei s'au amestecat poporului și în numele lui au vorbit tinerilor veniți din lumea întreagă să "admire realizările socialismului". Le-au vorbit de tot ce ei nu puteau să vadă, de situația muncitorilor, a țăranilor, a intelectualilor, de cei închiși, de cei torturați, de familiile împrăștiate, destrămate? Acești tineri se întorc mesagerii unui popor ce suferă oprimare streină.

La proces, cuvintele lui Ică Tănase au străbătut cortina de fier, spre lumea liberă: "Noi suntem consecvenți. Forțele din Vest au venit pe linia pe care eu eram când am intrat în Garda de Fier".

D-l Ionițoiu, care vorbește cu atâta ușurință, dacă ar fi auzit această cutremurătoare sfidare lansată călăului, ar fi ezitat o clipă, înainte de a pune dolarii alături de această figură de erou medieval.

Unii din acești martiri au plecat pe jos să ajungă în țară. Aveau tot timpul să se răsgândească, liberi de orice constrângere. Dece au plecat totuși, înfruntând moartea pe drum? D-l Ionițoiu nu o va înțelege niciodată. Dânsul a fost arestat, închis, torturat. El însă nu a ales singur drumul calvarului. L-a suferit fără conșimțământ prealabil. Acești martiri l-au ales singuri, cu seninătatea eroului pregătit de jertfă. Iată deosebirea. D-l Ionițoiu s'a servit de acești "recruțați", *biete victime*, pentru a lovi în altă parte, a lovi omul care le stă în cale. Pentru că acest om a constituit guvernul dela Viena, primul nucleu de rezistență, anti-comunist, pentru că nu a fost condamnat la Nürenberg cu legiunile lui, să fie predați "Blocului Democratic" să-i judece, pe undeva pe la Vatra Luminosoasă sau pe Ferentari, pe acești oameni indezirabili.

Acest om este atacat din toate părțile, în combinații diferite, dela cei mai *ultra rezistenți*, precursori ai "dialogului cu țara". Un punct comun îi apropie pe toți, condiția preliminară, a ori-cărui negocierii, în vederea constituirii oricărei *Consiliu Național*, excluderea Mișcării Legionare și a sefului ei Horia Sima. Astfel, nu vin în contradicție nici cu intențiile "celor din țară".

Acum, așa pune o întrebare, D-lui Ionițoiu, puțin indiscretă, poate, necesară totuși istoriografiei de mâine. Când a aflat D-sa de existența acestor dolari, care ar fi fost prețul martirului? În țară, în momentul procesului, când presa guvernamentală, a relatat cu lux de amănunte, existența acestor dolari, moneda "imperialismului american" sau în străinătate? Dacă acceptăm prima supoziție, atunci, în mod logic, nimic nu ne-ar împiedea să o scoatem din categoria "amintiri din rezistență" și să o clasăm ca un apendice la presa timpului. Din contră, dacă vestea i-a fost servită în exil, de către "binevoitorii desinteresați", atunci, un argument în plus, de a-l scoate din volum și a-l clasa în categoria "activate din exil". Atunci i-am dat un titlu mai puțin evocator de "Propagandă", în vederea alegerii în comitetele "Consiliului Național Român", de unde ar trebui excluși anumiți "samsari". De remarcat un anumit nivel de langaj, pentru un profesor de istorie.

Si cum D-l Ionițoiu nu a fost primul și desigur, nici ultimul, a-și potrivit haină de procuror autorizat-dl Pantazi face școală-mă întreb cu îngrijorare, dacă nu asistăm oare, la o reconstituire a "Blocului Democratic, în exil?"

3 Martie 1984

Verca Filon

TACERI GRAITOARE

de N. ROSCA

"Magna est veritas et praevaleret"

Minimul ce se poate cere unui om - dacă este de onoare - e de a informa, atunci când se crede îndreptățit să o facă, cu corectitudine, cinstit. Adică, să transmită judecăți clare și adevăruri seminale săi. Si ceea ce nu-i este îngăduit unui om - dacă este de onoare - este să mintă, să falsifice informația, să violenteze buna credință a cetățitorilor săi. Nici chiar în polemicele cu eventualii săi inamici politici nu este permisă, în țări civilizate, minciuna și calomnia. Căci, chiar și inamicii între ei, și cu atât mai mult când stau sub același tricolor, trebuie să-și asculte și apoi să întrebuințeze în luptele lor dialectice, numai săbiile adevărului. Trebuie să știe pentru ce sunt inamici, și, mai ales, până unde sunt inamici. Căci s'ar putea ca în anumite zone de acțiune politică să fie nevoiți să meargă paralel la atingerea aceluiași țel național. Iar neadevrurile, calomniile, știrile insidioase, nu pot stabili aceste frontiere, aceste zone de întrepătrundere pozitivă a tuturor forțelor unei națiuni, mai ales când aceasta trece prin grele încercări istorice și are nevoie de forțele tuturor fiilor ei.

Este trist că *cuvântul* se întrebuințează numai ca săgeată înveninată îndreptată contra aceluia care nu-ți plac, sau care nu-ți convin, din anumite motive partidistice. *Cuvântul* este cu totul altceva și s'a creat pentru altceva. *Cuvântul* este vehiculul culturii, al ideilor nobile, al cugetărilor profunde. Cuvântul este numai ADEVĂR. Il găsim la începutul tuturor lucrurilor, este cauza tuturor lucrurilor, fâșuritorul tuturor lucrurilor. Este acțiune pozitivă. În *cuvânt* și minciună nu există conviețuire posibilă. Sunt valori antitetice. Sunt poli opuși; cultură și anticultură. Când *cuvântul* predomină în societatea omenească, aceasta crește organic, se desvoltă armonios, rămâne încadrată în *legile naturale*. Când minciuna predomină, *cuvântul* se retrage jenat din aria socială, ca un melc în găoacea lui, în fața primejdiei. Societatea, în acest caz, începe să se deterioreze. (Este situația din țările marxiste, unde minciuna este ridicată pe piedestal de suverană într-o întoarcere pe dos a tuturor valorilor omenești). Când *cuvântul* este vătmă de minciună însăși libertatea omului este atinsă, căci acesta este obligat să respire o atmosferă viciată. Nu există libertate fără adevăr. Manipularea lui încorectă este uciderea libertății, este înălțuirea spiritului omenească, este intoxicarea lui. Pentru că, chiar dacă este adevărat că o minciună, oricâteori ar fi repetată, nu se poate transforma în adevăr, ea poate pătrunde totuși și rămâne ca un adevăr confuz, subiectiv, în mințile violentate ale oamenilor, cari până la urmă nu mai pot distinge adevărul de minciună. Este tactica luptei de denigrare a inamicului întrebuințată cu precădere de către marxism-leninism.

* * *

Scriem aceste lucruri pentru că în exilul românesc se întâmplă un fenomen asemănător al celui urmat de marxști; afumarea adevărului cu chiștoace informative de proastă calitate. O serie de oameni, veniți mai recent din țară, întrebuințează cu o ușurință uluitoare, cu un cinism enervant, arma minciunilor, contra celor pe care-i consideră inamici politici. Sunt oameni în care descoperim cu îngrijorare, pentru că sunt încă tineri, serioase hermi morale, deschise în ei, desigur, de educația primară acolo, în acești ultimi și întunecați ani ai istoriei noastre. Li s'au inoculat - poate fără voia lor - un mesaj genetic-politic deformat care le-a întunecat vederile, înțelegerea și chiar rușinea.

Unul dintre aceștia a scris acum doi-trei ani un libel pe care l-a intitulat, pompos, *puncte de reper*. Si în adevăr erau niște puncte de reper ale interpretărilor tendențioase, ale indecențelor informative, adică al felului cum nu-i este îngăduit să scrie un om dacă este de onoare.

Scoarând și el, ca atâția alții, în lada cu gunoarele infor-

mative anti-legionare, singura materia intelectuală pe care au putut-o produce adversarii noștri, acest domn cu "etica responsabilității" deficientă, a etalat din nou această marfă. Este drept că marfa e veche, descompusă, rău mirositoare și respinsă de pe piața decentei omenști, dar ce importanță poate avea asta? "Minte, căci ceva tot rămâne!" Nu a spus-o asta cineva foarte la modă astăzi?

Nu ne-am fi sesizat, dacă printre vechile gunoaie scoase din nou la lumina soarelui nu am fi găsit și câte ceva inedit, ca impropriație particulară a propriului autor. Improvizatie informativă de aceeași calitate cași celălalt material adunat în libelul cu pricina, adică scăldată în minciună. I-am cerut, prin urmare, autorului, în numerele trecute ale acestei reviste, să justifice, sau să rectifice fraudă sa informativă. Dar, iată, *omul cu reperele*, atât de guraliv în acestea, tace chitic. Și tace chitic pentru că nu are ce spune. O minciună, cum am mai spus-o, nu se poate transforma în adevăr chiar dacă-i îmbracă-o în straie de mătase. Iar ca să rectifice, hai să-i zicem, o eroare, o informație greșită pe care a căpătat-o, este nevoie de o oarecare doză de cinste, de onoare.

Manevra este clară, iar tactica arhi-știută. Arunci pe piață o infamie față de un om sau, în cazul nostru, față de o grupare politică. Apoi taci. Nu răspunzi la invitațiile celor lezați pentru a justifica într-o formă sau alta, afirmațiile făcute. Te ascunzi în tunel de fildeş al tăcerii și rămâi impasibil. Dar infamia ta rămâne scrisă și va constitui o sursă de informație, de acuzație, pentru alți indivizi, cu bagaje morale tot atât de profunde cași ale autorului principal. În felul acesta se crează "legenda neagră" care se tot îmbogățește pe parcursul timpului. Așa s'a creat marea majoritate a materialului informativ al *reperelor*. Un exemplu numai: afacerea cu "falsificarea de bani dela Râșinari". O minciună nerusătinată, inventată de un ziarist nerușinat al timpului. (Dacă nu-i așa, unde, când și cine au fost inculpați și condamnați pentru acest fapt infamant, domnilor? Dece nu răspun-deți niciodată la aceasta?) Ei bine, această minciună ordinară este citată mereu de toți dușmanii Mișcării, atât în trecut cași în prezent, atât de pigmeii comunistilor cași de cei ai exilului.

Aceasta se urmărește și așa se va întâmpla și cu aportarea personală și genială a *omului cu reperele*; menținerea haznalelor anti-legionare la nivele mereu crescânde.

Este foarte trist pentru aceia cari consideră scrisul ca o patență proprie, cu care poți face orice, exprima orice, fără pudoare și fără control etico-moral. Si cu agravantul că vrei să te plimbi și prin istorie. Istoria nu se serie, v'am mai spus-o domnilor, cu snoave și mai puțin încă, cu minciuni grosolane. Istoria, să o știți odată, nu poate fi tratată ca pe o cocotă ief-tină, așa cum au încercat să o facă mulți în trecut și încearcă destui să o facă și astăzi. Mișcarea Legionară care, urem la noi vreji dstră, este un crâmpeiu de istorie românească și, fără in-doiială, de sboruri înalte, chiar dacă nu o puteți pricepe, nu este și nu a fost niciodată ceea ce spuneți dstră că, a fost. Do-vadă că afirmațiile ce încercați să aduceți în susținerea tezei dstră se bazează pe falsuri, pe invenții josnice, pe neadvăruiri, ce n'au nimic de-a face cu un document istoric. Întră chiar în domeniul comicalului osteneala ce v-o dați de a explica o re-alitate socio-politică, având ca bagaje numai o duzină de to-pice ieftine, nejustificabile, pe care le repetați până la satu-rație, cu o monotonie enervantă.

* * *

Dar care să fie oare originea și jelul acestor lovituri joase? În timp ce Jara noastră se stinge încet, sugrumată de ghiarele marxiste, oare exilul românesc nu are alte treburi, nu-și poate găsi alte necesități etice, decât să lupte, și încă necinstit, contra Mișcării Legionare? Oare este această grupare politică cea care înlănțuie de aproape 40 de ani poporul nostru, pentru a fi atacată cu atăta virulență inconștientă? Căci nu găsim la *oame-nii cu reperele* nimic asemănător îndreptat împotriva cutropi-toțiilor Jării. Niciun rând vehement nu este dirijat contra co-munismului ce suge vlagă poporului român.

Pentru noi explicația este clară. Stim de care picior șchioa-pătă noii reformatori ai politicii românești din exil. Dar, iată pe unde ne vine și confirmarea. În revista "Limite" din Feb. 1983, într'un interview luat dlor Paul Goma și Virgil Tănase, cu ocazia afacerii agentului trimis din Jară pentru lichidarea dlor

și care a rămas în Occident, iată ce se declară: agenții din Jară, prin intermediul *oamenilor lor din refugiu*, sau al celor ce cu *ingeniositate copilărescă* le face jocurile, au misuna de a întreține în lumea refugiuului românesc o agitație continuă anti-legionară.

Este clar, nu? Iată adevărul atacurilor furibunde ce ni le în-dreaptă cei din Jară și cei din exil. Rămâne numai să ne între-băm; în ce categorie, dintre cele două specificate mai sus de agentul român și subliniate de noi, se încadrează *omul cu re-perele*? Viitorul ne va desvălui și această enigmă.

Nicolae ROSCA

VERSURI

SUMANELE NEGRE

Schimbai plumbi, schimbai prăse
schimbai flintă și hanger
pe steaua peșterii mele
care-a coborât din cer!

Schimbai clinchetul de arme
pe silnică puscicie,
c'am zis, pentru Tine Doamne
să mă las de haiducie...

să schimb brațe de haiduci
pe brațele Sfintei Cruci...
tot în post și rugăciune

să mă sting așa încet
cu viață de ngropăciune
ca negrul anacoret...

și să mă trezesc în zori
la cei de prin închisori.

CA IOV

Astăzi când munții își pun
Un diafan vâl de ceață,
Își îngroapă creștele n nori
De rușine!
Ne întrezăresc nîc din "măine"...
Când cascadele răstoarnă
Torente de pietre
Si turțuri de ghiță
Care pătrund în minte și suflet.
Îmbracă trupul în minciună și ură;
Astăzi când generația n viață
Se dă la o parte
Sau cere pomană o păine...
Azi Doamne vreau să te-ausc,
Ca-n vreme de demult să Te-aud
Să mă-nveți să mă lupt!
N'am decât un singur dușman
Satan!
Ai innarmat Aleșii cu jucării
Si-au buriut,
Pe cel pe care l'ai iubit
L-ai încercat!
Ca Iov pe un mușuroi de gunoi
Cu suflet și trupul zdrebit
Ca el vreau să inving cu un, gând.
"Domnul a dat, Domnul a luat..."

Ana Maria Marin

RELATILE ROMANO-RUSE

DIN 1917 PANA IN 1933

XV

"În calitatea mea de gazetar, am asistat de la 1916, la atâtea schim-bări de guverne: nici unul însă nu a luat conducerea țării într'o atmosferă de încredere totală ca guvernul Iuliu Maniu în Noembrie 1928. Opoziția era insignifiantă; partidul liberal isbutise să aiba doar 7 deputați, cam tot atâția partidul poporului. 5 deputați liberali (N. Iorga), 3 cujiști, 5 din grupul drului N. Lupu care formase un partid Jărănist, 5 socialisti-democrați". P. Seicaru, Istoria Partidelor, II, pag. 62.

Și doar alegerile fuseseră curate, alegeri libere, cum nu se pomeniseră niciodată în Jara românească. Jănera departe de putere a partidului național Jărănesc timp de mai bine de 8 ani, din cauza lui Ionel Brătianu și a prințului Barbu Știrbey, fuseseră ca toată Jara să-și îndrepte privirile pline de speranțe spre partidul lui Iuliu Maniu și a lui Ion Mihalache. Du-pă moartea lui Ionel Brătianu s'a crezut la început că Regenta va urma vechiul cântec: cad de la putere liberalii și vin în locul lor, tot liberalii. De altfel arcul era prea întins ca să mai poată dura politica lui Ionel Brătianu. Jara întrează și în special Jărănimia arăta că se mersese prea departe, mult prea departe și că marea schimbare trebuia să se producă. Partidul național Jărănesc, mulțumit unei propagande abile, se identifica cu aspirațiile mulțimii. Și partidul lui Iuliu Maniu și al lui Ion Mihalache, devenise amenințator. Pe când în vechiul regat rezultatele propagandei național Jărăniste nu era de proporții ca să îngrijoreze guvernul, în regiunile transilvane situația devenise gravă. Național Jărăniștii se organizaseră în formații casi paramilitare, în așa zisele "roate de voinicii" care erau niște formații fasciste pe care Iuliu Maniu le aprobă cu greu. Creștia acestor formații paramilitare, dovedea că Jărănera proverbială a lui Iuliu Maniu, ajunsese la o cî și era hotărât să treacă la acțiune dacă liberalii nu înțelegea să se retragă de la guvern. Marea adunare de la Alba Iulia, la începutul toamnei 1928, a avut caracterul unui ultimatum adresat Re-genței. Și Regenta a fost obligată să se închine. Când Regenta a încredin-țat lui Iuliu Maniu formarea guvernului, se închina în fața celui mai puter-nic curent de opinie ce a existat între 1918 și 1928" - P. Seicaru, op. cit. pag. 56.

Venirea la putere a național Jărăniștilor în 1928, a făcut ca de la un capăt la altul al Jării să fluture un vânt de mari speranțe. Dar aceste speranțe s'au prăbușit mai repede decât ar fi putut cineva să bănuiască. Peste trei ani abia, mitul național Jărănesc, s'a prăbușit și nu mai rămă-sese decât scrum. Care au fost cauzele? Mai multe. Unele de care marele vinovat era partidul liberal, care dăduse ca un pasă fără să dea nimănui nici o socoteală și în al doilea rând marele vinovat a fost marea criză financiară internațională și în al treilea rând, vinile trebuiesc căutate în propriul partid național Jărănesc.

Liberalii fuseseră marea împotrivă a Jărănilor Jără să se gândească la mine altceva decât la lovitura care o dădău partidului moșierilor con-servatori, Jără să se gândească la exemple pe care trebuiau să le tragă din împotrivărea pe care o făcuse Cuza Voda, pe urmă la micile împotri-vărituri pe care le fuseseră ei, și în special la împotrivăritura din Dobro-gea, ca urmare a războiului independent. În Dobrogea se dăduse pământ celor care luasera parte la războiu, pământ și atăta tot. Liberalii nu s'au mai gândit că Jărănul adus în Dobrogea, avea nevoie și de alte lucruri: plug, boi și în primul rând, casă. Tărănii aceia, toți tineri, s'au descurcat cum au putut dar, experiența făcută la 1878, făcută în mare în 1920, s'a dovedit nefastă. Atunci, Jărănul și-a primit lotul lui de pământ, dar în-colo, nimic. Erau state întregi în care nu se găsea nici un tractor Jără să ne mai gândim și la celelalte unelte de lucru. În 1921, sub guvernul generalului Averescu, a fost votată o lege numită a motocolturii, lege care acorda unele înlesniri și avantaje în importul tractoarelor. S'au încheiat contracte cu firme din străinătate, dar căzând guvernul Averescu și re-venind la putere liberalii, contractele au fost abrogate. Nu mai vorbesc că s'a făcut în primul rând o pierdere, Statul trebuind să plătească des-păgubiri de o sută de milioane de lei străinătăți, dar pierderea cea mai mare consista în faptul ca Jara a rămas fără tractoare, deci în Jară n'a în-tract nici un tractor. Cine e vinovatul care a abrogat contractele făcute de Averescu? Marele vinovat este cel care a venit cu prin noi înșine, adică Vintilă Brătianu.

Legea motocolturii din 1921, dăduse naștere unui curent printre pro-prietarii de pământ: care avea loturi mai mari de 100 de hectare, doritori să-și înzestreze gospodăriile cu tractoare. Erau 12.200 de proprietari în aceasta situație și s'ar fi importat 12.200 de tractoare. România ar fi avut 12.200 de tractoare și n'a avut nici unul cum s'a ajuns cu abrogarea celui cu prin noi înșine. Și acest lucru s'ar fi putut face cu ușurință având în vedere că Jara exportatoare - Germania -, era dispusă să ne dea aceste tractoare acordându-ne termene lungi de plată și se obliga în același timp să ne importe produse agricole-grău-, în condiții deosebit de avantajoase. Și pierderile au fost mai mari, mult mai mari. Noi, conștii de principii prin noi înșine, ocoleam să cumpărăm de la Germani pentru a nu face neplăceri aliaților firești care ne-au împiedecat să facem contracte cu Germanii de vindere a grăului, și care când a venit marea criză, ne-au lăsat să ne descurcăm cum vom și iar ci în schimb, cumpărau grău din dumpingul sovietic.

Noi n'am avut o politică agrară. E ușor de înțeles cum nu au avut această politică agrară liberalii, ei, care membrii unui partid al micii burghezii, dar e greu de înțeles cum această lipsă o găsim și la un partid, care, după nume era partidul Jărănimii. Dar cel care avea un cuvânt greu de spus, nu era Ion Mihalache, cum s'ar crede, ci Virgil Madgearu. Madgearu era fiu de negustor din tată în fiu și fiind doctor în științele economice din Germania, profesor la Academia Comercială, dar acest mare doctor, nu avea decât o cultură teoretică și nici deloc practică. Cel care cunoștea în mod practic toate nevoile agriculturii, Ion Mihalache, prin unirea partidului său cu cel național al lui Maniu, își pierduse toată pute-rea în partid. El era un simplu absolvent al școlii normale din Cămpu-lung și în fața lui Virgil Madgearu, doctor în științele economice din Germania, devenise timid și cedase pasul în fața științei teoretice a lui Madgearu. În afara de asta, Virgil Madgearu era cel care contribuise cel mai mult la unirea partidului Jărănesc cu cel național al lui Iuliu Maniu și își câștigase un ascendent în fața lui Maniu. "Virgil Madgearu, de acord cu Iuliu Maniu, a pus accentul pe echiparea industrială a țării, cu sacrifi-carea agriculturii". - P. Seicaru, op. cit. pag. 65. Incidând, noi am înțeles să facă acest lucru Brătienii, care de la 1866 până în 1918, sprijiniera o burghezie în formație, dar era de neînțeles să găsim același lucru în parti-dul național Jărănesc, dar era în afara de toate, îl avea pe Ion Mihalache printre membrii ei.

Agricultura avea nevoie de credite, avea nevoie de un credit ieftin. E ușor de înțeles cum Jărănul n'a găsit credit la liberali și nici la conserva-tori, primii pentru că erau mulțumii că erau Jărăși în pace de Jărani care nu erau membri ai partidului și de conservatori care erau convinși că fac totul dacă dădeau la nevoie o bania de porumb, pe datorie, Jărănilui, în timpul ierău. Și acumă timpurile se schimbaseră, Jărănul devenise proprietar, avea o mică proprietate și această proprietate, avea nevoie de credit, de credite lungi. Dar toate băncile erau în mâinile liberalilor, Banca era o cetate de liberali.

Banca Națională era instutia regulatoare a creditului, fortăreața partidului liberal, care susținea politica de industrializare a Jării. Dar în 1928, odată cu venirea la putere a lui Maniu, lucrurile ar fi trebuit să se schimbe. Si Iuliu Maniu, în atmosfera de unanimă ostilitate față de partidul liberal, avea toată autoritatea de a efectua o reformă a Băncii Naționale, în sensul de a o obliga să jînă seama de realitatea economiei agra-re de care era legată existența a 78 % din populația Jării. Si totuși, Maniu nu a făcut nimic în acest sens. Dacă ar fi făcut-o, "nu ar fi întâmpinat nici o rezistență, iar loviturile piezice ale camarilei nu mai erau posibile: Barbu Știrbey era o simplă persoană particulară, iar regina Maria o figura decorativă a familiei regale. Intre 1928 și 1930, nu a exis-tat nici o camarilă. Si totuși problema Băncii Naționale nu s'a pus. Nouii directori erau național-Jărăniști: Costin Stoicescu, reprezentantul lui Virgil Madgearu, avea cuvânt precumpănitor în Consiliul Băncii Naționale. Din primele luni s'a văzut clar că revoluția legală a Jărănimii dispăruse pe nesimțite. Virgil Madgearu luase comanda economică a guvernării național-Jărăniste. În noul partid, C. Stere nu mai deținea puterea pe care o avusese în vechiul partid Jărănist". - P. Seicaru, op. cit. pag. 66. Iar Ion Mihalache devenise o figură steasă în fața lui Virgil Madgearu.

Și național Jărăniștii fuseseră opt ani în neagra opoziție. Partidul național Jărănist în tot acest timp suferise și oamenii sunt oameni, iar foamea milenară de care vorbise Octavian Goga, își spunea și ea cuvântul. Natural, au început să se facă nereguli și încă nereguli mari. Și partidul liberal care nu era obișnuit cu opoziția, stătea la pândă. Si le era foarte ușor liberalilor să descopere neregulile comise de național Jărăniști. În toată administrația Statului, înalții funcționari erau devotați liberalilor. Orice decizie luată de un ministru, subsecretar de Stat sau secretar gene-ral, era cunoscută imediat de liberali care pândeau totul ca niște zăvozi. Primul atac liberal s'a dat pe chestiunea zisei "afaceri a bornelor". Ateul dat contra Jărăniștilor, de astă dată, era fals. Ion Mihalache a anchetat personal acest caz și s'a dovedit reaua credință a acuzatorilor. Dar asta nu înseamnă că și în celelalte cazuri, s'a petrecut la fel. "Era necesară o pre-facere a aparatului nostru administrativ; Serviciile noastre de Stat erau rutinare, zăboveau să soluționeze chiar unele afaceri urgente. Statul deve-nise mult mai complex; între vechia noastră organizare administrativă și nevoile noului Stat trebuia să se creeze o corespondență de ritm, de capacitate tehnică. Guvernul național-Jărănist își luase această grea sar-cină. S'au numit comisiuni ai căror membri erau, evident, plăștii. Partidul liberal stătea la pândă, calcula costul, identifica persoanele; atacul a început prin publicarea unei liste în "Universul" a celor care cumulau 7-8 comisiuni cu retribuții disproporționate. În fruntea listei era Romulus Boilă (căsătorit cu o nepoată, a lui Iuliu Maniu, sora lui Ionel Pop). S'au publicat sumele ce le înfăcșurase și s'a scos în evidență lipsa de randa-ment a acestor experți ai înorii serviciilor administrative, scump plăștii. Din nefericire, campania era întemciată, nepotismul devenise o plășă partidului". - P. Seicaru, op. cit. pag. 72.

Al doilea caz care a produs șgomot, a fost al inginerului Vidrișchin

11

CUVANTAREA MINERULUI VISAN CORNELIU DIN LUPENI - VALEA JIULUI

Stimate Doamne Stimaii Domni

Încep această cuvântare cu afirmația, că nu numai Basarabia este ocupată de imperiul Rusesc, ci toată țara Românească cât și alte țări din Europa, Asia Africa și America centrală. Plaga comunistă caută prin toate mijloacele să se infiltreze în centrul Europei, cât și în regiunile slab dezvoltate ale lumii. Profitând de slăbiciunile acolo unde găsește teren prielnic, semănând discordie, trimițând agenți și spioni, plătind grupuri bine înarmate de teroriști, bolșevismul sovietic speră ca va reuși să stăpânească întreg pământul.

Toate acestea nu sunt noi pentru poporul, tineretul Român care este îndocirnat în școli despre succesele purtate de "fratele" nostru mai mare Rusia sovietică, în întreaga lume. Tineretul Român știe să alege adevărul chiar din sursele istorice ce li se pun la dispoziție de către regimul comunist. Îmbuibat cu multă propagandă comunistă și încă din frageda copilărie, tinarul își dă seama de realitatea înconjurătoare, devine pasiv la tot ceea ce se întâmplă în jurul lui, până și în cadrul muncii pe care o depune, subminând astfel societatea comunistă, declanșând astfel o luptă de rezistență individuală care la nivelul țării duce la prăbușirea treptată a comunismului.

Cu toate încercările regimului comunist, de a înăbuși, de a struni spiritul de luptă din mijlocul poporului, au izbucnit și la noi revolte și greve cu participarea directă a tinerilor crescuți și educați în spirit comunist.

Un exemplu viu ne stă încă în memorie revolta sau greva minerilor de la Lupeni din 2-3 August 1977 la care am participat și eu și care s'a extins în întreaga Valea Jiului. Nu a fost o grevă organizată, a pornit în mod instantaneu, ca răspuns la nedreptățile regimului comunist, izbucnind dintr-o ură ascunsă, mornită. Greva minerilor ilustrează starea de spirit a tinerilor muncitori și intelectuali din țara noastră.

Trecând la represalii și teroare după terminarea grevei, regimul comunist din România în fața Cu Ceaușescu, nu a făcut decât să se discrediteze și mai mult în fața poporului și a lumii întregi. Tineretul și-a dat încă odată seama de adevărata față a comunismului și nu puțini au fost aceia care s'au retras de bună voie din partidul comunist și din UTC, demonstrând respulsia pe care o au față de regimul dictatorial.

Pe această cale încerc să aduc omagiile mele, încă odată familiilor celor care au fost răpuși mișelește de către securitatea Română:

- Colegului meu Dobre mutat forțat, cu întreaga familie, la Craiova, iar apoi ucis în amiaza mare de către o mașină.
- D-lui inginer Jurca împușcat ziua pe stradă de către slugile credincioase regimului.
- Celor 24 de mineri închiși în azile psihiatrice, cit și văduvei de miner, rămasă, cu șase copii care umblă nebună prin Lupeni.

- A celor închiși pe nedrept între 1 an și 5 ani închisoare și în sfârșit a celor care au fost expulzați din Valea Jiului pe considerentul că sunt elemente primejdioase și împrăștiați în toată țara.

- A celor colegi și camarzi care au rămas acolo și muncesc mai departe, dar supravegheați în permanență de armată. Deoarece de frica unor noi mișcări, Ceaușescu a dat ordine ca minele din Valea Jiului să fie militarizate, în mină să lucreze mineri și soldați în raport de 1 la 1.

În memoria colegilor mei care au luptat și și-au jertfit viața, pentru o cauză sfântă și dreaptă, împotriva comunismului propun un minut de reculegere.

Așadar mișcarea de rezistență există și în România luind amploare permanent. Datoria noastră de Români, scăpați din jugul dictatorial, este de a nu uita de unde am plecat, luptând cu orice mijloc și pe orice căi contra inamicului comunist care încearcă să domine lumea.

Închei dorind din tot sufletul să ne putem întâlni în viitorul apropiat, în țara mamă, eliberată de orice dominație străină și scăpată de cancerul comunismului. Independenți să ne putem făuri singuri soarta fără intervenții din afară. Sper ca aceasta dorință să fie a tuturor Românilor cu sufletul curat și să ne rugăm lui Dumnezeu pentru o Românie liberă.

PARASUTAREA IN ROMANIA OCUPATA

IV

de Filon VERCA

Văzând că nu mai răspund, și-au pierdut răbdarea și deodată aud vocea lui Ion:

— Incoace, măi frate!

— Li răspund îndată cu mult curaj.

— Singuri?

— Noi și pădurea, răspunde Nicu. Astfel echipa era completă.

Mi-au sărit de gât, parcă veneam din altă lume, bunicul cu bunătăți.

— Ceva mâncare? băguie Nicu, într-o doară. Drept răspuns, le întind traista.

— Poate să fie ceva colea!

M'ar fi îmbrățișat din nou, dacă între mine și ei nu exista un obstacol de netrecut în clipa asta, traista plină!

E rândul meu acum să respect tăcerea celor ce se ospătează. Întâi jese la iveală sticla cu vin.

— Se putea ospăț, fără băutura! prinde curaj Nicu, o să te propunem pentru distincție excepțională, ochii îi străluceau.

— Termină mai întâi ce-ți e în traistă și apoi te asigur că vei fi mai puțin mărinos cu distincțiile! Nu-mi mai răspunde nimeni!

Aceiași tăcere de cu seară a gazdelor mele, când eram eu subiectul. Păine, cam trei kg., ouă fierte, cârnați și... câte altele.

În mai puțin de o jumătate de oră, sarcina mea de drum e redusă la un pachetel, ce încapă ușor într'un buzunar!

— Ei, acum îți retragi cuvintele? revin eu, să redau tonul normal.

— Nu că le retrag, dar o revizuire substanțială, trebuie să recunoști și tu că-i necesară.

— Așa mai zic și eu! Dar acum să vedem ce facem, am rămas pe cont propriu.

— Eu aș zice să ne odihnim vreo câteva ceasuri și apoi vom hotărî, propune Ion.

— Nu, să hotărîm întâi și ne-o odihni pe urmă, dacă și asta o cădea în program. Iată ce cred eu că am putea face. Orașul nu e departe, după câte am aflat eu. S'ar putea ajunge acolo, nu cu prea mare risc, încă în dimineața asta. Vom trece satul înainte de a se lumina, și ne vom stabili postul de observație în dealul viilor, care domină orașul la distanță de ochi, venind dinspre Tapia. Ajunși acolo, vom găsi o colibă de vară, ce fiecare proprietar de vie posedă, să ne adăpostim. Unul din noi, îmbrăcat militar, cu ordin de serviciu în regulă, va încerca să intre în oraș, să vadă ce poate face, pentru a ajunge la țintă. Să dea întâi de urma celui plecat, și apoi să aranjeze intrarea celorlalți doi în oraș. Acest curier nu poate fi altul decât eu însumi, pentru că voi nu cunoașteți regiunea.

— Cam mult drepturi îți arog, mă oprește Nicu, dar acum e rândul nostru.

— Știu, așa ar trebui să fie, prin rotație, dar rândul vostru ar putea coincide cu o frumoasă încurcătură, în loc de a o scoate cu bine la capăt!

Ion stă pe gânduri și nu știe cum să înceapă.

— Da și nu! dar pentru că tu faci propunerea și iar tu vrei s'o execuți, eu nu văd ce aș mai putea adăuga.

— Eu aș zice să fim doi soldați, înțorși din concediu, în loc de unul. Așa împăcăm și capra și varza! își dă Nicu cu părerea din nou.

— Doi! cum spui tu, ar fi mai bine! Le-ar părea drumul mai ușor, dar se strecoară mai greu și în caz de hartă în oraș, nu fac mai mult decât unul singur.

— Când pleci atunci? taie discuția Nicu, sau mai bine zis, când plecam de aici?

— Până în dealul viilor ne-ar trebui cam două ore și jumătate. Satul însă va trebui să-l trecem înainte de a se trezi lumea. Acum e ora trei. Vreo două ore de odihnă nu ne-ar strica.

Mai întâi, împachetăm bine aparatul, să nu prindă umezeală, și-l îngropăm în loc sigur, bine reparat pentru a-l putea regăsi. Fără el, am pierdut orice posibilitate de legătură cu comanda.

Astfel, totul pus la punct, ne întindem pe niște crengi uscate drept așternut, adunate de ei în absența mea. După o masă bună, un plan de viitor, cu multe șanse de reușită, un somn ar completa de minune programul.

Nu știu, frigul sau poate gândurile mă țin treaz tot timpul. De câteva ori privesc ceasul, parcă-și încetina mersul. Genunchii mi-au amorțit mai întâi, apoi degetele picioarelor. Curând tot

corpul devine un tremur. Mă scol încet de lângă ei, întind oasele și încerc să repun sângele în circulație. Gerul e mai ascuțit, mai viu, pe măsură ce ceasurile coboară spre zori. Nu trece mult și se scoală și ei.

— Mormântul ei de iarnă! mormăie Ion, trezit pe jumătate, parcă a luat-o cu ruptul. Nicu se scoală și el; împreună, începem să batem pe loc, să ne mai încălzim. Cea mai bună soluție însă, rămâne tot drumul. Ne-am obișnuit cu el ca țiganul cu scântea.

Ușurați de bagaje, doar cu sacul de merinde în bandulieră — gol bine înțeles — o luăm încet spre sat. Eram o nouă patrulă, pe lângă cea oficială, intrată de cu seara la cantonament. Satul e pustiu! Lumea doarme ca dușă, doar noi stricăm liniștea la jară. Puțin și ultimele case rămân în urmă, ca și pădurea. Pe deal, la dreapta soselei, zorile grăbesc apariția, să înlocuiască ceața nopții.

— Pe dealul ăsta, numit "Dealul viilor" găsiți colibe părăsite, în ierburii înalte, unde omul se poate ușor ascunde. Nu vă duceți mai departe de 4 - 500 de metri, să vă găsească mai repede! Nu uitați fluerul, răspundeți la semnal!

Toate amănuntele stabilite, o nouă despărțire, o nouă strângere de inimă, și... singur iar, după ani de zile, pășesc spre primul oraș românesc "ocrotit de liberatori".

În mai puțin de două ore, sper să ajung la casa logojanului nostru. De-acum cunosc calea, am parcurs-o pe vremea, de câteva ori. Din urmă, oamenii se înșiră spre țarg, din ce în ce mai mulți.

Încetinesc pasul, să intru cu grămada, să mă pierd cu ei la controlul vamei, să văd ce se petrece, înainte de a fi surprins.

— Noroc camarade! mă ajunge din urmă un jăran între două vârste, încotro?

— La cătanie, frate! Nu mai scap de ea. Tu, văd că o duci bine, lângă nevastă și copii.

— Mai zilele astea am scăpat și eu! Am avut parte de ea. De n'oiu vorbi în ceas rău, aș putea spune că s'o gătit acum!

— Bine ar fi! Să dea Dumnezeu, dar răboiul încă nu s'a isprăvit!

— Da unde faci serviciul? Te văd cam în vârstă, nu-mai ești de front! Aveam o mustață neagră, mare, cu barba de 3 - 4 zile, mă arăta trecut de vârsta armatei, mai târziu lumea mă va chema uica Ion, în viața clandestină.

— Is la Cărc. Cercul Militar, nu-i rău, ce-i drept, dar nu-s acasă la mine. Ști că dacă du-i om la casă, nimic nu merge, muerile nu fac ele mare treabă!

— Ce să faci? mă compătimentește el, poate-i scăpa și tu! Da, de mult ești concentrat?

— Drept să-ți spun, nici nu-mi mai aduc aminte, de când nu mi-am mai văzut casa mea! Cum mă vezi de bătrân, nici de front n'am scăpat, m'am saturat de toate!

— Apoi, câți ani ai?

— Cam câți mi-ai da? și-i las să ghicească.

— Ce să zic? Li fi pe la 40, 40 și ceva (aveam doar 29 de ani).

— Contingentul 30, i-o tai drept răspuns.

— Aha! Se mulțumește cu atât, nu era tare la socotit, sau ca să rămăie om serios, nu risca un calcul greșit.

Tot vorbind așa, ne apropiem de vamă. De obicei, un polițai păzea intrarea, eu nu puteam să-mi risc șansa.

— Măi frate! Ești grăbit?

— Nu prea!

— Ști ce? Mi se băga o pietricică în bocanci și aș vrea s'o scot, să nu schiopăt prin oraș. I-a-o înainte, că te ajung din urmă.

— Bine, o iau așa, încet.

Scăpat de gureșul meu fărât, mă așez pe marginea drumului, făcându-mi de lucru cu șireturile bocancilor, dar nu-l pierdeam din ochi să văd cum trece vama.

Mai trec și alți oameni pe lângă mine. Bărbații mă salută ca pe soldați, cu "noroc camarade", femeile se mulțumesc să arunce o privire furibundă și să vadă de drum.

Văd acum de departe omul meu, ce trece vama fără să se oprească. Alții trec din urmă fără măcar să asvâre o privire spre vamă. Să fie oare abandonată? Mă apropiu acum și eu, cu grijă, gata oricând să fac calea întoarsă, dacă nevoia mă va obliga. În dreptul casei, privesc piez, într-o doară, și văd usa deschisă, nici un semn de viață.

Îmi iau inima în dinți, și trec înainte. Nu era mare lucru, văd

acum, nimeni nu era oprit. Controlul s'a auto desființat, în fața unuia mai eficient, cel al noilor prieteni, efectuat cam peste tot, nu numai la intrarea în orașe. Pierd din ochi și prietenul de drum, nici nu mai jineam să-l am alături. Acum, singur, mă simt mai bine.

Primul gând, să dau pe la Carapantea, cel plecat de lângă noi, să văd ce-i cu el.

Dar de i s'a întâmplat ceva? Nu-i prudent să intru așa peste el. Totuși va trebui să cercetez. Casa lui îmi apare la câțiva pași. Era ulița Tapiei, și ispită mă împinge spre fereastră. Ciocănesc cu teamă, în obloanele închise, când o fașă slabă, căruntă, de bătrân uzat, îmi zămbește cu înțelese.

Peste puțin poarta se deschide și bătrânul meu apare, privind pe furie în susul și josul străzii și apoi mă trage de mână să intru.

Era înalt și slab, cu gâtul lung și capul mic. Îmi amintea din filme figura lui Pat, alături de grosul Patasc.

Ajung în casă, privind mereu în jur, îngrijorat. Surpriza a fost mare! Nu pentru mine. Omul nostru, plecat de câteva zile, nu se aștepta să mă vadă, să-i tulbur somnul, și poate liniștea proaspăt înghebată. Era în adevăr, jenat.

— V'am căutat peste tot... dar... să vezi... ceajă... n'am mai găsit locul... și m'am întors... Uite și cârnații, salamul ce am pregătit să vi-l aduc.

— Si... nu ne-ai găsit? Era și greu... dau din cap nedumerit. Ve-dea că mă îndoește de cele ce-mi povestește și și... n'a mai zis nimic.

Am aflat mai târziu. Alte treburi mai urgente l-au reținut. Pu-team putrezi acolo, așteptându-l.

Mai târziu am aflat și povestea parașutării noastre în inima Ardealului.

Locotenentul Pfeifer, din serviciul secret al Marelui Reich, ca re era însărcinat cu pregătirea noastră, a trecut la inamic, înainte de terminarea răboiului. Deci, în momentul când ne lansa pe noi, schimbase de stăpân. Toate bagajele au fost asvârlite fără parașute. Noi, doar grație harului Divin am scăpat teferi. În special eu, ca șef al echipei, aș fi fost vizat în primul rând.

Poate, datorită ultimului gând de rumăscare al soldatului însărcinat cu execuția, am scăpat cu viață. Poate și-a spus în sine "ii arunc deasupra țării, se vor sfărâma de vreo stâncă, spintecate de trunchi de copaci la coborîre, sau în ecați. Vor muri de moarte accidentală și nu-i voi avea pe conștiință".

Deceția noastră va fi tardivă, dar gestul unor "prieteni", mărește considerabil amărăciunea noastră.

Dacă descompunerea în înfrângerea totală e așa de mare, înseamnă că tot cancerul trădării mușca din plin.

Acum alta, în rândul nostru și cea mai orunță!

Să plec fără a mai întârzia o clipă? Unde? și apoi? Câteva clipe am rămas fără grai. Cei doi mă așteaptă. Au rămas pe câmp. Oricând li se poate întâmpla ceva. Accept motivul și încerc cu greu, să înlătur indoiela aparentă.

— N'am avut noroc! Dar acum ce facem?

Îl las pe el să vorbească, îl las ocazia să se dezvăluie. A greșit ca oricine, la urma urmei. Oare greșeală cere o ispășire, o porție de reabilitare. Înțeleg și i-o ofer, constrâns de împrejurări. Si totuși, greșeala lui e din cele mai grave: abandonarea camarazilor la grea încercare.

— Unde-i Nicu și Ion, prinde el curaj, vădit interesat.

— I-am lăsat în Dealul viilor... va trebui acum să mă duc, să-i aduc, nu pot sta acolo.

— Las-o pe mine asta! Vino colea la căldură, mănâncă ceva că și-i fo foame!

Primește totul cu docilitate. Îl vedeam grăbit să servească. Regreta poate gestul? Curând o cafea caldă, pâine cu unt, cârnați fripiți se întind pe masă, să dezghețe atmosfera.

— Mănâncă fără grijă! Peste câțiva timp, vor fi și ei aici, am trimis să-i aducă. Leo-o luat și ceva de mâncare.

Era gata la orice. Nimeni nu-i părea prea greu. În clipa asta a redevin camaradul de drum. Aștepta parcă dojana, palme chiar orice, în schimbul unei vorbe bune. Un cuvânt, o glumă, cum îi vorbeam odată, când eram una.

Îleau grele vorbele din mine. Le gătuia revolta primei loviturii.

Am mai rămas trei, și în adevăr, din cei șase, la plecare, mă simțeam legat și gata la orice, numai de cei doi, lăsați pe deal.

Unul pentru altul. Dragostea, încrederea, era forța ce ne lega, până la sfârșit. Viitorul va confirma, prin fapte, o camaraderie ce nu va cunoaște piedici omenești, ce se va manifesta acolo unde încetează închipuirea îndurărilor.

— Ai întâlnit pe cineva de ai noștri? încerc să-i redau încrederea. Aveam neapărată nevoie să văd pe cineva, pentru a continua drumul.

— Da, am vorbit cu Ion P...o să-i trimit vorbă acum.

— Bine, bine-ai făcut! și iar tac. Tac ceasuri întregi, că nu stiam cum să mai încep. Mi-era limba legată. Deslegarea n'ar fi scos decât revoltă, reproșuri, scârbă.

M'au scos din încurcătură, tropot de bocanci, în tindă. Sar cu mâna pe pistol!

În starea asta, nimic nu mă mai surprinde!

Erau ei! I-a adus bătrânul, și încă veseli, bucuroși c'au intrat în casă de oameni, după atâtea zile și nopți de frig și foame. S'au îmbrățișat, vădit impresionat de moment, cel mai emoționat, rămânând tot el. Nu avea chipul răutăcios, s'a lăsat poate, dus de libertate, de întoarcerea acasă!

Acum începe ospățarea, uitarea, a tot ce a putut să ne despartă.

La plecare, fiecare am primit 200.000 lei, bani suficienți, pentru a putea mânca. Să ne odihnim și apoi...

Supă de găscă, găscă fiartă cu sos, urmată de găscă friptă la cuptor, adevărul și prăjituri, tuică, vin din cel mai bun, să răsunăm toată lipsa atâtor ani de pomină. Tigări românești, fiecare după gust. Toate acestea o zi întreagă. Era ziua dezlegării, ai crede, ultima zi a condamnatului la moarte. Am sfidat atunci mizerica, modestia, cumpătarea. Am exagerat totul... pentru a recăștiga simțul normalului, al noii realități. Într-o altă lume, lumea noastră, smulși de acum câțiva ani din ea de ura fraților orbi, ce ne-au asvârlit peste hotare, să țargue, să vândă, fără opoziție, tot ce le cădea în mână. Până și pământul strămoșesc, înstrăinat și el, în cele mai ascunse locuri, de păduri, și plauri de munți.

Poate ei vor primi și azi, pe cei ce vor căuta să ne vândă. Orice preț nu li se pare prea josnic, pentru a-și conserva hoitul, în fața noilor stăpâni.

Va fi lung și greu calvarul.

După o masă bună, odihnă bună! Fiecare într'un pat cald, moale, timp de douăzeci de ore, fără intrupere, până a doua zi în zori.

Acum va trebui să pornim mai departe. Aștept să iau prima legătură, cu oameni cunoscuți dinainte.

Spre amiazi, contactul e stabilit.

La plecare, primisem de la Comandant parola pentru Ion Constantin, care m'a ajutat să iau primul contact. Așa aflu că el este bine și organizația în plină dezvoltare.

Omul trimis de el, îmi propune plecarea pe inserate și toți ne strângem lucrurile.

Va trebui să plecăm fără întârziere, să ne pierdem umele, ca prietenul nostru, logojanul, să nu mai afle nimic de noi. Primul examen, pentru el, a fost concludent.

Așezăm armele într'un geamantan, și prietenul nostru, de o etapă, rămâne în urmă, ca și pădurea ce ne-a adăpostit o vreme.

De acum firul se leagă de cel firesc, regăsit de primii soșiți și refăcut peste tot.

Străbăteam acum orașul, ca și când făceam parte din el, și ajunem într-o casă la cealaltă margine a orașului, unde ne aștepta curierul regional. Era un tânăr solid, îmbrăcat în uniformă de locotenent de artilerie, se numea U... Ne simțeam parcă între noi, militari de ocazie.

După schimbul de parole, ne strângem mâna, plini de încredere. Era trimis de Ion Constantin, dela Timisoara.

— O să plecați de aici, să mergeți la Timisoara. În special matal, pentru consultări și pregătirea programului de lucru, mi se adresează el.

De-acord, dar mai întâi va trebui să căutăm aparatul și bagajele. Nu putem pleca fără ele.

— Nu! aveți cu voi?

— Nu! L-am îngropat la vreo 15 km. de aici.

— De vă amintiti bine locul, mergem mâine să-l căutăm.

A doua zi plec cu el, ofițerul cu ordonanța lui. Nimic mai natural. De data asta inarmat, cu acte în regulă, cu un om care cunoștea foarte bine atmosfera din țară și mai ales, întreprinzător, curajos.

Am mers toată ziua pe Jos. Abia am regăsit locul. Pe inserate ne întorcem pe același drum, fiecare încărcat cu câte un sac greu.

Încă în aceeași seară, iau trenul spre Timișoara, cu el. Cei doi rămân pe loc, să mă aștepte.

Orașul nu-l mai recunosc. Plin de Ruși, pare lipsit de viață! Magazinele închise, odată cu venirea lor. Îndată ce se insera, nici o viață nu mai întârzie, până cu căderea nopții. Toată lumea se aduna de pe drumuri, să fie mai siguri acasă.

Acești bandiți nu erau altcineva, decât soldați ruși, în stare de beție, în ultimul grad, ce atacau, desbrăcau lumea, pe drum, sau prin case.

În fiecare dimineață, zece, cincisprezece cadavre, victime ale "bandiților" se adunau la Spitalul de Stat Bașe. Acești "bandiți" profitau de starea de confuzie ce domnea peste tot. Presa, organ roșu, improvisat repede, anunță la rubrica "mica publicitate": "găsit mort, ucis de necunoscuți, pentru a fi jefuit".

Groaza stăpâna în orașul, ce până mai ieri, era "ocupat" de nași.

Era spre miezul nopții, când am ajuns la gară, și trebuia să parcurgem pe jos, tot orașul, până la destinație, nefind nici un mijloc de transport, odată cu căderea nopții. Toată lumea se aduna de pe drumuri, să fie mai siguri acasă.

—Tine pistolul mai la îndemână, mă avertizează Ursu, s'ar putea să ai nevoie de el.

—Pentru ce? Chiar în oraș n'ar fi prudent!

—Nu-i prudent, da-i practic! Aici legea celui mai tare, e singura stăpână.

Am înțeles din două vorbe situația.

Până acum n'am întâlnit pe nimeni, sau mai bine zis, pe unde am mers noi, am evitat lumea. Când, de departe, vedeam grupe de soldați, schimbam ruta să nu ne întâlnim cu ei. Am ajuns cu bine, dar Ion nu era acasă. Un somn de câteva ore, așteptându-l, îmi prinde foarte bine.

Abia a doua zi de dimineață ne-am văzut.

—Cum ați ajuns, camarade Verca? mă întâmpină cu o strângere de mână.

—Cei doi, Tismănarul cu ortacul lui, au căzut în mâna jandarmilor? Nu i-ați mai întâlnit? Nici el nu știu încă nimic de ei.

Dacă ar fi fost prinși, s'ar fi aflat, numai de n'or fi căzut în mâinile rușilor, în acest caz, nimeni nu va afla nicodată, ce au devenit. Toți cei ce au căzut în mâinile rușilor, au dispărut fără urmă.

—Eu am plecat înaintea voastră, și Comandantul mi-a dat un sistem de lucru. Voi nu veți face nimic, fără știrea noastră. Știu că ați venit cu material de sabotaj, pentru a-l utiliza, dar, deocamdată, orice acțiune este sacrificată organizării. Noi, va trebui să ne refacem cadrele să contactăm pe cei vechi, și acolo unde nu mai avem, să refacem organizația, cu ceea ce vom reuși noi să pregătim și să încercăm. Deci, totul e lîmpede, nici o acțiune de șotaj.

—Dealfel, același consemn am primit și eu la plecare, de a nu întreprinde nimic, înaintea de a consulta comandamentul stabilit în țară, îndată după 23 August.

—Acțiunea din țară, nu va fi izolată, a fiecărei echipe în parte, îndată ce a atins pământul. Ea va fi coordonată de către un comandament și nici un act izolat nu va fi îngăduit. Noi trăim prin organizație, și prima grijă e, să o refacem. Prin ea și numai prin ea, printr-o comandă unică, vom putea domina și dirija orice acțiune. Ea este elementul de bază. Disciplina legionară în locul dispozițiilor cu care am plecat, valabile până în momentul luării de contact, cu echipa de comandă, sosită înaintea noastră.

Organizația, cu secții diferite, era aici, era o realitate. În ea noi figuram ca echipe de luptă, gata oricând. Echipele de luptă, aveau și ele organizarea lor internă: secția sabotaj și radio pentru contact cu exteriorul.

Din echipele sosită, doar una a ajuns cu aparatul intact, și a reușit să ia legătura cu Viena. Toate celelalte aparate, derelate la cădere, sau poate înainte de imbarcare, după ceea ce am văzut și am trăit noi. Un argument bizar, unul în plus, în lanțul trădării.

Va trebui să te întorci imediat în regiunea ta și de acolo să începi legătura. Vei primi tot ce va trebui să comunici.

Nimic altceva, nu vei transmite. Răspunsul dela Viena mi-l vei trimite imediat, printr-un curier personal. Cred că Ion Chirilă ar fi nimerit pentru această treabă, îndată ce legătura a fost prinsă.

Bine lămurit cu ceea ce aveam de făcut, mă întorc la cei rămași.

Era Ajunul Crăciunului. Acasă, ai mei se roagă pentru sufletul meu, poate. De trei ani nu știu nimic de mine, și în toată Europa focul mistuie totul.

O clipă gândul de a ajunge acasă, odată cu colindătorii, mă fascinează. Ar fi prea frumos, sublim, minunea reînvierii! O clipă doar, și totul se spulberă. Pentru mine, întoarcerea acasă, e încă departe.

În aceeași zi plecăm înapoi. Curierul nostru pare a cunoaște bine toată regiunea. Ne însoțește, mai departe, spre Caransebeș.

Eram patru militari. Ofițerul nostru, ne va proteja prin autoritatea galonului.

În gară suntem așteptați. Un băiat cunoscut, chiar foarte cunoscut, Teodor Roman, fiul Colonelului cu același nume. L-am lăsat mic la plecare, elev de liceu. Azi, om în toată firea.

Dă mână doar cu șeful nostru, pe mine pare a nu mă cunoaște. Luăm o căruță, ce ne lasă la o mică distanță de casa colonelului, mort între timp. Coșul de nule, încărcat cu armele și aparatul, ia altă destinație.

Mă dau jos în mijlocul orașului. Aici am petrecut toată copilăria mea, aici am lăsat cei mai frumoși ani din viață. Cei săptăci pe băncile școlii. O lume întreagă mă cunoaște... Vor fi uitat poate, de mult de mine. Răsboiul a îngropat pe mulți, și eu m'am pierd în rândurile celor ce supraviețuiesc. Timpul uită încet totul... și totuși, cum eram în costum militar, cu mustață de rezervist, îmbrățișat, un prieten vechi care trecea pe lângă noi, m'a recunoscut. A rămas pironit locului, cu ochii după noi. După câteva zeci de pași făcuți, întorc capul, era în același loc, privind militarii ce su duc. Ar fi venit poate după noi, de s'ar fi trezit la vreme. În astfel de situații, reacțiile rămân rare tardive.

L-am întâlnit mai târziu, mult mai târziu, și i-am spulberat toate bănuiele.

—Eu acum vin din străinătate, măi Ioane! Cum zici tu că M'ai văzut? Pe vremea ceea eu eram în Germania.

—Se poate! da, se poate... dar eu aș jura, pe tot ce am mai sfânt, că te-am văzut cum te văd acum. Eram militar, cu mustață mare, arătai bătrân, cu mersul leșinat.

—Om cu om seamănă, te-ai înșelat și tu odată!

—Se poate!... se mulțumesc să băgăuie, nu mai știu ce să creadă.

Seara de Crăciun, pentru toți. În locul pomului tradițional nu e primul Crăciun fără brad — ne adunăm la vorbă. Au venit și alții din oraș, cei ce se ocupau de noi, de pregătirea terenului pentru lucru, chiar de a doua zi. Printre ei, A... și F..., prieteni vechi, uluiți să mă vadă. Veneam doar de dincolo, dela Comandantul, fostul lor profesor. Profesor de școală și de Le-giune, cum fiecare era mândru să-și amintească.

Istoria își începea un capitol nou, cel mai sublim, ce duce până la jertfă, și nici unul nu vrea să rămână în umbra. Venise și pentru ei proba cea mare, mai mare decât optica lor de provincie, dar aveau un suflet nesfârșit ca să compenseze limitele geografice.

De acum fiecare își va alege locul ce-i convine, fiecare se va strădui să-și găsească locul și rolul potrivit firii și capacității de dăruire. Nici unul n'a trecut neobservat, fiecare a avut partea lui de sacrificiu. Mărungi, necunoscuți, până ieri, vor semăna de acum jaloane în istoria neamului, ce vor rămâne pe veșnicie lumină vie, să străbată timpurile, să strige urmașilor: "După noi! numai astfel vom supraviețui destinului vitreg". Tineri mulți, frați de cruce, frați de mănunchi, vor împărtăși în sedintele de cuib. În fața realității vor primi boțelul focului. Curățenia lor adăuga ofrandă pură la șirul nesfârșit de jertfe. Urma să fie dăruirea supremă, tot ceea ce viața a putut ză-misli mai pur, mai înalțător.

Un păhărel de bun venit, de regăsire, a fost tot ceremonialul. Nici colinde, nici vestituri, nimic din ceea ce anunță Nașterea Domnului.

Am adormit apoi, cu gândul la ziua de mâine. Sunt mai bine de două săptămâni de când am fost parasutat și încă n'am luat legătura cu cei de dincolo. Măine, când toți vor gusta bucuriile Crăciunului, o altă bucurie, de alte dimensiuni, de mare intensitate, va marca pentru noi, adevărata sărbătoare. Un ofițer, adevărat de astă dată, fost frate de cruce și eu, soldat, ordonanța

lui, cu sacul în spate, ieșim pe străzile orașului, afară, departe, pe dealurile Corcanului, să ne încercăm norocul. Nu era nimeni pe deal. Clopotele se aud chemând prelung credincioșii la liturghie. Noi, întârziți, celebrăm înălțuntru nostru, plini de speranță, același Dumnezeu, cu aceeași fiori.

Aleg doi copaci înalți de circa 15 metri, ce-mi vor servi pentru antenă și-mi instalez aparatul, sub privirea interesată a inginerului de pază, ofițerul Fiat Ion.

Aici rolurile nu mai corespund uniforme, sodatul comandă și ofițerul ascultă.

Nu se vede și nu se aude nimic la mare distanță și chiar de ne-ar surprinde cineva, "armata" impune respect, nimeni n'ar îndrăzni să se apropie.

—Pot să-ți fiu și eu de folos Filoane?

—Da! și încă foarte, mult să nu fiu deranjat în decursul ceremonialului.

—Dacă-i numai asta, fi fără grijă! Îmi cunosc eu treaba.

Întind mantaua pe zăpadă, și aparatul deasupra formează masa de operații. Un vânt ușor legăna firul antenei, ce cobora din vârful copacilor spre aparat, prindea undele de departe, tocmai de acolo, de unde cu câteva zile mai înainte, îmi luasem sborul.

Aprind, să-mi reglez curentul din antenă, și trec repede pe recepție. Nici trei minute de căutare, că o melodie cunoscută, foarte cunoscută, îmi cântă la ureche. Cuprins de emoție, cu mâna tremurândă, mă grăbesc să răspund.

În această împrejurare e prima dată când școala își dă fructele.

Sunt cinci minute decând sunetul îmi încântă urechea, și rândul meu de emis, ia formă de boțel. Prind manipulatorul între degete, îl mângăiș abia, apăsând ușor, cu vârful arătătorului pe cele trei litere: indicativul. Îmi venea să strig, să însoțesc semnele, să mă audă, să le spun că le recunosc glasul. Răspunsul nu venea, întârzie! După trei minute, trec din nou la recepție. Dincolo, bate, iar sunete lungi și rare, ca pentru un începător, vocea lor răsună îndelungată. Aștept până termină indicativul și când aud invitația "K", încep din nou, chem. După alte trei minute trec la recepție. Dezamăgirea îmi apare cu primul sunet, ce-mi sugduie în căști. Mă chemă din nou, fără oprire. Nu m'a auzit. Trec din nou pe emisie și bat încet, regulat, așa cum am învățat, câteva minute. Schimb și ascult: mă cheamă mereu, parcă strigă în pustiu pe cineva pierdut.

Vorbeară sunetele. Nu le mai determinam, le vorbeam ca o voce omenească, strângând în ele aceleași emoții, ca dangătul clopotelor ce cheamă credincioșii la rugăciune, ca strigătul de ajutor al unui naufragiat. Nu mă aude! Îmi sună răspunsul, dureros și lung. Verific din nou emisia. Lampa se aprinde, dar quarzul nu-l pot verifica. Îmi depășea cunoștințele acumulate în șase săptămâni de școală. Bat totuși din nou, cu nădejdea slabă de a fi interceptat, dar revenind îi aud bățând cifre. Îmi cere schimbarea de frecvență. Schimb repede și iar încep. Cu același rezultat negativ. Ceva s'a sugduie în cădere, dar ce? E atât de sensibil Căutia de emisie a primit șocul, dela 12 metri, când Ion a tăiat sforile ce-l legau de copac, să se elibereze de parasută, înainte de a fi surprins agățat. Toată operația a durat cam trei sferturi de ceas, până ce sunetul de rămas bun, să-mi lase amărăciune pe unde. Pe mâine, îmi spune el...

—Merge? mă întreabă Ion, apropiindu-se de mine.

—Eu îl aud bine, dar el nu mă aude!

—Ce zice? Ești sigur că-i el?

—De asta sunt sigur, dar la ce-mi folosește, dacă el nu mă recunoaște.

Strângem totul și ne întorcem amărâți, amândoi. Pe mine m'a lovit crunt. O clipă de nădejde, s'apoi totul se dărâmă.

Ce or crede de noi? Și totuși... eu eram bine cotat. Din vreo douăzeci, nici unul nu-mi-a luat-o înainte. Al doilea era clasat la vreo 25 de puncte de mine. Eram patru pe aciași linie: Nicu, Mo-nu, Măru, Grimalschi. Iată însă, adevăratul examen.

Îmi venea să plâng de neaz, de neputință.

Cu foamea și cu gerul, dușmanul ce ne urmărea, am reacționat organic, cu energia ce mi-a mai rămas, dar acum, ce pot face mai mult?

Mă simt copleșit! Și au pus toată nădejdea în noi, și n'am reușit nici măcar să luăm contactul cu ei. E aparatul de vină? Nenorocul? Tot una e! Prima încercare, primul eșec.

"DESPRE ISTORIE SI ISTORIOGRAFIE"

de N.S. GOVORA

Articolul de mai sus, care a fost socotit de redacția revistei "Carpați" ca foarte valoros, a fost trimis din Țară. Autorul lui, după cum se vede din cuprins, a fost un om care a trăit 15 ani în preajma lui Iuliu Maniu, deci însemnându-i acestuia articol crește, căpătând dimensiuni de Istorie. Deși părerea noastră, a celor ce lucrează în redacția revistei "Carpați", sunt exact contrarii celor ale domnului Ion Ardeleanu, hotărârea redactorului revistei, domnul Traian Popescu, a fost luată imediat: se publică. Dar, la această publicare, s'a hotărât publicarea unui răspuns, tot în coloanele "Carpaților". Aceasta hotărâre s'a comunicat domnului Ardeleanu, și s'a primit și răspunsul: domnul Ardeleanu e complet de acord.

De la început spunem că suntem de aceeași părere: prietenii celui ce a murit în închisorile Sighețului, au nu numai dreptul ci și datoria să-l apere pe marele ardelean. Domnul Ardeleanu se situează pe linia Național-jărnăștilor din Țară, care îi iau apărarea lui Iuliu Maniu, în foaia crypto comunista, numită "Dreptatea" din America dar, suntem convingi, că fac aceasta numai de nevoie: Național-jărnăștii din exil, nu au o foaie Național-jărnăștă la înălțimea lui Iuliu Maniu. Deci, suntem de acord că apărarea lui Iuliu Maniu trebuie luată și tonul articolului domnului Ardeleanu, este de înaltă înaltă, dar, îi găsim un cusur: domnul Ardeleanu ca și Ignotus (?), și Cornel Coposu care îi iau apărarea lui Maniu în "Dreptatea", îi găsesc marelui ardelean numai calități și nici o greșală. În răspunsul nostru, vom căuta să-i arătăm domnului Ardeleanu, o parte, numai o parte din greșelile lui Iuliu Maniu.

Domnul Ardeleanu, se supără pentru că subsemnatul l-am considerat pe Iuliu Maniu trădător de Neam, punându-l pe aceiași linie cu Titulescu, Niculescu-Buzești și Ghiță Pop. E drept că pe domnul Ardeleanu, nu pare să-l indispuină din cale afară, faptul că pe ceilalți l-am considerat trădători de Neam și îl indispuie și chiar îl doare, punerea lui Maniu, pe aciași linie. Chestiunea merită să fie dezbătută. Domnul Ardeleanu aduce în sprijinul tezei lui o carte apărută în Anglia, cartea domnului Paul Quinlan. Dar se pare că din cartea englezului, domnul Ardeleanu a făcut apel numai la părțile care-i convin, dar părțile care-i arată greșelile lui Maniu, sunt trecute sub tăcere. Dar aceste părți care sunt trecute sub tăcere, sunt tocmai acelea care, după noi, arată că Iuliu Maniu, pe lângă faptele lui frumoase, a comis și greșeli, mari greșeli. Și iată ce scrie domnul Paul Quinlan: "Pe la începutul anului 1942 (Maniu) a încercat să realizeze o înțelegere cu englezii, ca România să-și schimbe poziția. El a instințat pe englezi să se gândească la organizarea unei lovituri de Stat împotriva guvernului Antonescu, așa că la momentul oportun... întreaga forță a armatei române să poată fi întoarsă contra Axei... Dar Maniu își avea prejul său. Voia adică, ca Aliații să garanteze viitorul independenței Statului român la frontierele lui de dinaintea războiului, incluzând Basarabia și Bucovina de Nord". Acest lucru se petrecea pe la începutul anului 1942. Ori la această dată, România, Țara domnului Maniu, se găsea înțelestă într-un război pe viață și pe moarte, cu Rusia, cu dușmanul ei natural, cum a spus Take Ionescu. Ori în timp de război, orice supus al unei Țări, este obligat să contribuie la efortul de război al Țării lui, sau, în cel mai rău caz, să se retragă în caz că are alte idei, deoparte, și să aștepte timpuri mai bune pentru ideile lui. Contra celor ce iau legături cu dușmanii Țării lui aflate în război, orice țară din lume are la dispoziție Curți marțiale: pentru cei care iau legături cu dușmanul, îi arestează și îi trimite în fața judecătorilor. Pe cei care au luat legături cu dușmanii Țării, le pune o etichetă: Trădători de Neam.

Dar ceiașe se petrecea în 1941, s'a schimbat în 1944. Ceiașe făcuse până atunci sub amenințarea Curții marțiale, de această dată, cu consimțământul șefului guvernului, mareșalul Antonescu și a lui Mihai Viteaz, Maniu ducea tratative cu dușmanii Țării. Printre acești dușmani, englezii, și americani, se afla și dușmanul natural. "De acord cu regele, la 10 Iunie 1944, Maniu telegrafiază Aliaților că le accepta termenii și că mijloacele pentru îndeplinirea lor vor fi plătite. Mai departe, el specifică că opoziția formează un Bloc Democratic Național-Român, format din partidele Național-Jărnășesc, Liberal, Social Democrat și Co-

Filon VERCA

munist. La 27 și 28 Iunie, Aliații primiseră planul detaliat pentru punerea în aplicare a Armistițiului. Planul consta dintr-o lovitură de Stat împotriva guvernului Antonescu, urmată de semnarea Armistițiului. În plus, Maniu voia ca răsturnarea să coincidă cu o *ofensivă sovietică* în decursul căreia, *trupele române de pe front se vor alătura Armatei Rosii*!! Deci, după Paul Quinlan, Maniu voia ca răsturnarea lui Antonescu, să coincidă cu o *ofensivă sovietică* iar *trupele române să se alăture Armatei Rosii*!!!

Aceasta înseamnă că Iuliu Maniu nu cunoștea Istoria! Orice român știa că trupele muscălești, odată intrate pe teritoriul Țării, nu vor mai ieși cu ușurință și Iuliu Maniu voia tocmai aceasta: *ostașul român să lupte alături de soldatul roșu*!!! Aceasta înseamnă că Iuliu Maniu credea că spuneau englezii în propaganda lor, despre ruși: Rușii din 1944, se schimbaseră, nu mai aveau nimic comun cu comuniștii de până atunci, ei deveniseră niște *comuniști cu joben*!!!

Domnul Ion Ardeleanu, admirând că există ierucii, pasări surde și proaste, ne spune că există și porumbei călători și alte spețe care presimțeau furtuna, există și o altă speță de conducători, dotați cu un simț de orientare asemănător cu al porumbelului călător. Acest conducător care presimte furtuna este, după părerea domnului Ardeleanu, Iuliu Maniu. Și pe lângă alte calități, Iuliu Maniu a *presimțit*, a *știut* cu *precizie*, că Germanii vor pierde războiul, și înarmat cu aceste credințe, a lucrat în consecință. Dacă Germanii vor pierde războiul, cel ce îl vor câștiga, vor fi *Aliații noștri firești*, Francezii și Englezii sau cu alte cuvinte, *forțele democratice*. Cum Maniu era democrat până în sânge, cu atât mai bine. Deci cu toată frica ce avea de Curtea marțială a lui Antonescu, un democrat convins, trebuia să activeze în consecință și la sfârșit, Neamul întreg își va da seama că Maniu a fost din speța porumbelului călător și îi va cădea la picioare. Dar speța aceasta de porumbel călător nu îi dădea seama că odată cu Aliații noștri firești, Francezii și Englezii, alături de ei vor veni și cu *dușmanul nostru natural*. Aceasta înseamnă că cunoștințele în domeniul istoric ale lui Iuliu Maniu, erau foarte superficiale sau nu existau deloc, că toate cunoștințele lui istorice erau ancorate în imperiul austro-ungar, și că singurul nostru dușman erau Ungurii, și că *dușmanul nostru natural*, era o invenție a lui Take Ionescu!

— Și Iuliu Maniu a fost asfel, artificierul lui 23 August! A fost de acord ca dezertorul să fie primit în palatul regal și să fie cel care-l va *primi în posesia lui*, pe mareșalul Antonescu. Și tot el a fost de acord cu Mihai Viteaz, ca acesta să *declare unilateral armistițiul* și apoi să mintă Țara întreagă la radio, că armistițiul a fost semnat de toți dușmanii de până atunci. Există niște documente care susțin că Iuliu Maniu n'a participat la evenimentele petrecute în Ardeal sau dacă era în Capitală, Mihai Viteaz l-a ținut departe de activitățile lui. Deci Iuliu Maniu n'a participat la actul de la 23 August. Deci lovitura de Stat — căci lovitură a fost — a fost dată de Mihai Viteaz, generalul Sănătescu, Bodnăraș și amanta lui Mihai Viteaz, grecoacă Dolly Chrissolegos. Aceasta îi ușurează situația și răspunderea lui Iuliu Maniu la actul de la 23 August. În această direcție să-și îndrepte cercetările domnul Ardeleanu și prietenii domniei sale din partidul Național-țărănesc și noi vom fi alături de el.

* * *

Dar domnul Ardeleanu, în expunerea domniei sale, caută și alte capete vinovate că nu au urmat linia care ne-ar fi scăpat de nenorocirile survenite. Un mare vinovat, după domnia sa, este și Corneliu Codreanu care a făcut cunoscută declarație pe care o citează domnul Ardeleanu. "A apărut revizionismul. Hitler, stăpânul Germaniei, secundat de Mussolini, care în 1936, într-un discurs la Milano, cere dreptate pentru Ungaria. Maniu și alții, desigur, a presimțit că se apropie uraganul, dar că la căma năvei noastre se găsește un medicor Rege, aventurier pe deasupra, fără orientare sigură. Maniu optează pentru o orientare alături de aliații noștri, și firești, care ne-au ajutat la înfăptuirea României Mari: Anglia și Franța, alături de Mica Înțelegeră, care garantau integritatea frontierelor spre Vest. Dar Mica Antantă începe să se fissureze. În 1936, îl înălțară pe Titulescu; în interior propaganda progermana devine din ce în ce mai zgomotoasă și culminează cu declarațiile lui C. Zelea Codreanu: "Dacă vine Garda la putere, în 48 de ore ne vom alătura axei Roma-Berlin". Fără tratative în prealabil, fără garanții, din pură simpatie ideologică". Dar Corneliu Codreanu a fost un mare patriot pe care l-a apreciat și stimat Iuliu Maniu cu care a încheiat cunoscutul pact

electoral care a dus la căderea guvernului Tărăscu, lucru care nu s'a mai întâmplat în Țara românească.

Dar Corneliu Codreanu avea un mare cusur după părerea domnului Ardeleanu: nu era democrat. Corneliu Codreanu își spunea părerea lui pe față, lucru care după Constituție și după legile Țării, era perfect legal. Aceste legi democratice au fost căcate de un guvern *pseudodemocrat*, care l-a scos pe Codreanu din lege, desființându-i partidul, perfect legal, pe care îl avea. Acest guvern *pseudodemocrat*, care a desființat pentru prima dată Garda de fer, a fost partidul Național-țărănesc. Și acest lucru l-a făcut domnul Ion Mihalache ca să facă pe voie, desigur, unui *aliat firesc*, care era Franța. Dar să vedem cum s'a comportat acest aliat firesc, din 1916 și până în zilele noastre. Aliatul firesc citat a făcut tot ce a putut ca să atragă de partea lui, mica noastră țărișoară. E drept că Ionel Brătianu a fost prea pretențios și se tocnea prea mult încât oamenii politici ai timpului, l-au botezat negustorul de covoare. Orice ar fi, Francezii au semnat actele pe care le ceruse Brătianu. Și semnându-le, Francezii știau că îl *păcălesc* pe Ionel Brătianu, pentru că el îi promiteau lui Brătianu, îi promisese mai înainte Sărbilor. Odată intrată România în războiul, Francezii nu și-au respectat celelalte angajamente pe care le luaseră: armata generalului Sarrail, care trebuia să pornească la atac, odată cu intrarea României în războiul, nu s'a mișcat. Celelalte angajamente de a trimite armament prin Rusia noului aliat, n'au fost respectate, aceasta din cauza *iubirii* aliat al Franței, Rusia țaristă. Din cauza aceasta, armata română s'a făcut de răs: Germanii au scos-o din luptă în trei luni, Germanii câștigând cel dintâi război fulger (blitzkrieg). Dar tigrul Clemenceau a profitat de prima greșală pe care au comis-o Românii, care au încheiat o pace separată: atât aștepta tigrul. Avea motiv ca să nu-și mai respecte angajamentele pe care Francezii le luaseră față de Ionel Brătianu. În consecință, Francezii au dat voie armatelor române să ocupe numai o parte din Ardeal. Că până la sfârșit s'a întâmplat altfel, aceasta Românilor o datoresc bunului Dumnezeu. Un fapt este de necontestat: ocuparea Budapestei, s'a făcut contra voinței lui Clemenceau.

Ce s'a întâmplat la Conferința Păcii, este iarăși cunoscut: Brătianu a trebuit să plece fără ca pacea să fie semnată de el. Această pace a fost semnată de Vaida Voevod, Basarabia ne-a fost recunoscută patru ani mai târziu, pentru că Franța avea interese să susțină pe Rușii albi. Motivul: Franța trebuia să-și capete câteva miliarde împrumutate țărilor. Numai când s'a pierdut definitiv aceasta speranță, Franța s'a hotărât să ne recunoască Basarabia, pe care de altfel o câștigase datorită bunăvoinței Germanilor.

După războiul, România a fost obligată să facă o politică franceză. S'a făcut Mica Antantă pe care domnul Ardeleanu spune mai sus că *inceptione sase fissureze* —, pentru că așa o cereau interesele Franței. Nu era nevoie de o alianță de trei State pentru a jine în respect o țară mai mică decât fiecare din ele, Ungaria. Într-acele două războaie, Franța a dus, de frica Germanilor, o politică de apropiere de Rusia. Ori, indiferent de ce reprezenta Rusia pentru Franța, aceasta era *dușmanul nostru natural*. Și, servindu-se de Românul Titulescu, noi am fost obligați sa reluăm relațiile cu Rusia comunistă, și, fără ca Rusia să ne recunoască Basarabia, eram gata să semnăm un pact de asistență mutuală cu dușmanul nostru natural. Acest lucru era prea mult. Și Titulescu a fost dat afară și zisul tratat, care ar fi fost tratatul pisicii cu soarecele, nu a mai fost semnat.

Ori Corneliu Codreanu cunoștea prea bine comportamentul neolial al Franței față de Țara lui și mai știa că, între cele două alianțe, Franța o prefera pe Rusia, cu toate că Rusia era comunistă. Și între două rele, între Rusia comunistă, care în plus era *dușmanul nostru natural*, și între Germania naționalistă, alegerea lui Codreanu s'a fixat cu hotărâre de partea Germaniei. Chiar ca dușman, Germania era preferabilă Rusiei aliate. Istoria legăturilor noastre dealungul Istoriei cu Rusia, pentru cine cunoaște această Istorie, inclina balanța de partea alegerii lui Codreanu: mai bine să pierzi un război alături de Germani, decât să-l câștigi alături de Rusia. Pe domnul Ardeleanu îl jena faptul că Corneliu Codreanu a făcut această declarație, "fără tratative în prealabil, fără garanții, din pură simpatie ideologică". Exact, Codreanu fixa această alianță pentru momentul în care el va fi la putere, adică era timp destul ca să fixeze garanțiile ce le va cere. Și în fond această încredere pe care Codreanu o avea în Germania, bazat pe o pură simpatie ideologică, era mai valabilă decât garanția pe care Tilea o obținuse din partea Angliei. Anglia ne dădea garanții contra Germaniei și contra tuturor dacă vreți, dar nu ne-o dădea contra *dușmanului nostru natural*, contra Rusiei

comuniste!!! Perfidul Albion spera într-o viitoare alianță cu bolșevicii și această viitoare alianță, conta mai mult decât alianța cu biata Românie! Dar perfidul Albion știa că această garanție dată României, nu valora nimic, căci știa că Anglia nu va putea ajuta cu nimic România la nevoie, cum nu putea veni nici în ajutorul Poloniei, căreia, la fel, Anglia, îi oferise garanțiile sale generoase.

Domnul doctor Ardeleanu ne spune că Mussolini a ținut un discurs la Milano, în care cerea dreptate pentru Ungaria. E foarte adevărat aceasta, dar domnul Ardeleanu uită să ne spună ce a motivat această atitudine dușmănoasă față de noi, a lui Mussolini, servindu-se tot de Românul Titulescu. S'au votat la Liga Națiunilor sancțiuni contra Italiei și cel care s'a agitat mai mult ca să se voteze aceste sancțiuni, si să la aplice primul a fost tot Românul Titulescu. Acela a fost momentul nenorocit în care Țara noastră și-a căpatat, nu neprietenia Italiei, ci dușmănia ei. Acela a fost momentul în care România a pierdut Ardealul de Nord. Nu Hitler, Hitler nu ne-a urit, ci Mussolini. Ce bine ar fi fost dacă porumbelul călător Maniu, ar fi presimțit și ar fi împiedecat acest lucru.

Dar Titulescu a mai făcut și alte poze mai mari și nenorocite pentru România. Tot pe acele timpuri, Republicanii spanioli, adică comuniștii aveau un război civil cu Franco în Spania. În acele momente, România avea o comandă de armament executat și gata să fie livrat de Franța și atunci intervine Titulescu. Prin gura lui, România renunță la acel armament, în favoarea Spaniei republicane adică comunistă. Aceasta poază este catastrofală și desigur, domnul Ardeleanu nu o cunoaște sau dacă o cunoaște, îi place să o treacă sub tăcere. Din cauza aceasta, la Consiliul de Coroană ce a hotărât cedarea Basarabiei, desigur că Maniu a fost pentru un război cu Rusia sovietică-pe vremea aceia Rusia era formal contra Angliei și a trebuit să se incline în fața argumentelor Ministrului de război: cu armele și muniția pe care o aveau, nu puteam rezista mai mult de două săptămâni. Și aceasta se datoră pozei făcută de Titulescu care era bun prieten cu Iuliu Maniu.

* * *

Aceasta este numai o mică parte din marile greșeli ale lui Iuliu Maniu. Dar ni se pare curios că domnul Ardeleanu, la sfârșitul articolului domniei sale, face apel la un celebru articol al lui Octavian Goga, articol publicat "prin 1910". În acest articol, Octavian Goga vorbește despre niște măgari care pășteau liniștiți pe coastele Vezuviului, neabătând că lava de sub picioarele lor, poate să erupă în orice moment. Octavian Goga a fost, precum se știe, un mare inamic al lui Maniu. Și în acel articol, Octavian Goga viza pe prietenii domnului Maniu, care pășteau liniștiți pe coastele Vezuviului.

N.S.G.

BASARABIA: Pe frontiera Nistrului.

CUM SE FALSIFICA ISTORIA

de Filon VERCA

E la jumătatea secolului trecut, Ion Heliade Rădulescu se adresează tinerilor talente: "Scrieți orice dar scrieți".

Citind articolul d-lui Zamfirescu, din publicația "Bire", din 16 Martie, 1984, intitulat: "După 39 de ani", am impresia de a trăi acea vreme, când trebuia umplut un gol în toate domeniile vieții noastre: culturale, științifice, istorice... Sesizând dorința exilului, de a cunoaște faptele istorice din ultimele patru decenii, contemporanii noștri, asemenea talentelor din acea vreme, au început să scrie orice, numai să scrie.

D-l Zamfirescu, unul din acești "scriitori", fără a fi trăit evenimentele expuse, fiind prea tânăr pentru a le pătrunde sensul și mai ales, fără să fiină seama de povestirea celor ce le-au suferit, din auzite, din versiuni diferite, reușește să-și formeze o "perspectivă" personală a evenimentelor, pe care încearcă să o prezinte românilor din exil, ca un document inedit, demn de reținut de istoricul de mâine.

Dar să ne familiarizăm cu textul, înainte de a ne formula o opinie.

"La trecerea a 39 de ani dela 6 Martie, 1945, românii nu pot și nu trebuie să rămână indiferenți la evocarea evenimentului. Cet de nu-l pot uita sunt cei ce l-au trăit".

Desigur că acest eveniment nimeni nu-l poate uita, face parte din însușirea de fapte ireversibile, a celui dramatic 23 August 1944, fără de care, nimic din ceea ce a urmat, nu s'ar fi consumat.

De remarcat, dintru început faptul, că autorul articolului se substitue generației care a trăit, atât 23 August, cât și 6 martie și care a înregistrat diferit cele două fenomene, decât opinia celui care nu avea încă vârsta grîilor de ceea-l înconjoară.

A restabili "adevărul istoric", atunci când mai sunt în viață, acei ce l-au trăit și apoi l-au încrustat în carnea lor, prin zeci de ani de torturi și umiliri, ar însemna a jine seama de aceste mărturii, de aceste cutremurătoare suferinți. Document viu, pe care istoricii, oricare ar fi ci, nu-l pot ignora, cu riscul de a fi asvârșiți la periferia istoriei ca gazetari de fapte diverse.

"Șase Martie, în perspectiva noastră, înseamnă începutul aservirii românești. Este începutul celui de a patra dictatură"...

Unul care n'a trăit evenimentele își permite totuși o perspectivă, "perspectiva noastră". De unde și-a cules acest bogat material, pentru a ajunge a-și contura o perspectivă, vii generis, care să fie la antipodul a ceea ce în adevăr s'a întâmplat? Edificiul imi pare artificial, pentru a rezista mai mult decât durată unei polemici.

Dar să revenim la celălalt eveniment, 23 August, când se jubila pe străzile Capitalei, în dangăt de clopote, intrarea triumfală a trupelor "eliberatoare", cu concursul determinant al partidelor politice, în timp ce soldații români ce apărau frontul Moldovei erau desarmați din ordin și duși în captivitate, pe ar fi decât un fapt divers, care ar putea fi trecut pe plan secundar sau chiar ignorat. Sau poate, pentru că 6 Martie, aceste partide, ne mai prezentând nici un interes pentru "eliberator", au fost eliberate, la rândul lor, pur și simplu de orice responsabilitate în conducerea afacerilor țării.

Un lucru totuși s'a întâmplat la 6 Martie și aniversarea celor 39 de ani ar explica aducerea aminte: senzația de moarte a partidelor "istorice", după ce acestea au comis greșala de a se fi înșelat de partener.

Tragedia a început, pentru toți românii, la 23 August iar 6 martie nu rămâne decât o etapă, în cursul "aservirii" totale.

Imi îngădui să mărturisesc și eu, ca toți cei ce au trăit aceste evenimente, că durerea cea mare, a întregului neam, a început odată cu ocuparea militară a țării de către trupele inamice. Că în acea vreme, nimeni nu mai îndrăzneă să înserze pe străzi și că cei întârziți, nu mai ajungeau la casele lor, asasinați de soldații sovietici, în goană după băuturi și femei. Câte soții, fete sub vârstă și femei îmbătrânite nu au fost pângărite și apoi ucise, pentru se șterge urma dărilor de sânge! Astfel,

Lóuis, de unde am ieșit ieri. Deci în principiu, o treabă executată cu grije, ca de profesionali”.

Deci “Madam Monica” a stat de vorbă cu un individ care avea un plin în mână, acesta a insistat să intre în casă (ca cineva să insiste trebuie să i se acorde cel puțin un minut), a apărut albul (reiese că prin fața și nu prin spate, de moment ce i-a dat și o lovitură în nas) l-a văzut deci și pe acesta, dar nu știe cum erau negricioși, a trebuit să spună un vecin, care l-a precizat că pe lângă că erau negricioși, mai erau și tineri!!!

Deci atacul se da de doi tineri negricioși, din care unul stă de vorbă cu ea, și insistă, al doilea o ataca prin fața deoracei și dă o lovitură în nas, și doamna Ieruncă nu i-a văzut și a trebuit să afle de la un vecin cum erau “atenatorii”!!! Doamna Ieruncă ar trebui să se hotărască să spună numai adevărul pentru întreaga poveste a atenatoriilor de la 18 Noiembrie 1977, să fie crezută. Și să coincida cu declarațiile făcute marelui ziarist dl Iosif Petran, în Ianuarie 1983. În 1977 dna Ieruncă a declarat că “atenatorii” erau Români iar în Ianuarie 1983 ne spune că erau sirieni și că acest lucru i-l au spus “cei de la securitatea franceză”. Noi i-am arătat dnei Ieruncă că aceasta este o poveste de adormit copii: “cei de la siguranță”, nu puteau să facă această afirmație pentru că fi fost obligați să anunțe acest lucru și lumii. Era vorba de un “atenat” politic pentru care se făcuse scandal, atât zgomet, și dacă “cei de la siguranță” descoperiseră că “atenatorii” erau sirieni, erau obligați să anunțe ce au descoperit, întregii lumii și nu numai dnei Ieruncă. Această ipoteză rămâne în picioare numai dacă “cei de la siguranță” au descoperit că “atenatul”, pentru care se făcuse atât zgomet, era un “atenat” ceva mai mic, era un “atenat” minor, din acela care se comit câteva zeci pe zi și care se termină printr-o declarație la comisarier. E foarte posibil că dna Ieruncă este o ființă prea sensibilă și prea încoasă în același timp și a lesinat sau că s’a prefăcut că lesină pentru a nu pierde ocazia să devină eroină. Doamna Ieruncă recunoaște că a avut numai o fractură craniană și o mică fractură la baza nasului!!! Doctorii i-au spus că loviturile fuseseră pentru care să fi fost făcute doar cu pumnul, dar nu pot să precizeze ce anume obiect dur era!!! Prin urmare dacă ar fi fost vorba de un alt “atenat” și nu de “atenatul” contra vieții dnei Ieruncă, aflarea s’ar fi terminat cu un pansament la cea mai apropiată farmacie. Dar nu, s’a făcut un pansament monumental, încât dna Ieruncă părea o mumie și așa a apărut la conferința de presă dată de Paul Goma. Era impresionantă dna Ieruncă care părea o mumie egipteană și toți cei care au asistat la conferința lui Paul Goma, au fost impresionați de ea, mai mult decât de Paul Goma care în această deosebită conferință de presă, a apărut mai degrabă în rolul unei paiațe, decât un proaspăt scăpat din ghiarele celebrului Pleștă.

Da! să vedem ce se înțelege printr-un atenat? Un atenat este un atac la viața unei persoane, făcut cu o armă de foc sau cu o armă albă. Prin armă albă se înțelege un cuțit sau la nevoie un modest briceag. S’a întrebuintat un briceag la atenatul dat contra vieții lui Ion Brătianu bătrânul, natural fără nici un rezultat. Deci ca un atac la viața unei persoane să fie considerat un atenat, este nevoie de o armă de foc sau de o armă albă, la nevoie și briceagul poate fi considerat o armă albă. De la “atenatul” de la 18 Noiembrie 1977, nu se constată că s’a întrebuintat nici una din aceste arme. Constatăm doar că s’a întrebuintat “un obiect dur” pe care doctorii n’au putut să-l precizeze și acest “obiect dur” a produs numai un “traumatism cranian” (care nu se vede) și o mică fractură la baza nasului (care se vede).

Deci credem că e bine ca în viitor-chiar când va fi vorba de interviuri acordate marilor ziaști izraelieni –dna Ieruncă să nu mai întrebuinteze cuvântul atenat, mică întâmplare de la 18 Noiembrie 1977”.

În numărul 9 din revista “Carpații” eu am scris o notă contra dlui Virgil Ieruncă. În numărul 14 al “Revistei Scriitorilor români”, apăruse un articol semnat de dl Ilie Constantin, în care i se aducea, pe zecă pagini de revistă, laude care ieșeau din comun, dlui Virgil Ieruncă. Citindu-l nu m’am putut opri să nu zămbesc, dar în orice caz, de această dată, se înținse prea mult coarda. Să vadă și cititorul ce umează din articolul semnat de dl Ilie Constantin: “ne mulțumim să vorbim în aceste note despre un singur aspect al bogatei, fascinante prezențe de scriitor”... “invenție epică, poezie, eseu, aforism”... “Virgil Ieruncă, rămânând Român până în vârful unghior, băntuit de jara reală și mai ales de cea ideală, este totodată un intelectual european”... “ne biruie ispita de a exemplifica prin noi cazuri măiestria austeră a autorului”... “În pagini ca acestea, Ieruncă e pur și simplu seducător: nu știm ce să admiring mai întâi: discreția mijloacelor-ai discursului indirect e exploatat cu putere-măsură devastatoare a verdictului, plînditea neversimilă a formulelor”... “Rareori stăpînit aluziv a dat un asemenea randament stilistic” (pag. 139)... “Formula de extremă fineț intelectuală a discursului indirect, prin aluzie, e doar una între celelalte, în panoplia redutabilă a lui Virgil Ieruncă”... “Mare constructor în viața literară a lui Ieruncă” (p. 139)... “Destule chipuri din Jurnal s’ar cuveni evocate, pentru a da o idee asupra varietății și virtuozității pe care Virgil Ieruncă le pune în slujba acestei portretistici” (p. 144)... “Spiritu elevat al Ieruncă cultivă autoironia” (p. 142) “Dna F. se miră că nu sunt la Institut de France... O altă doamnă-imi spune mai târziu a felicitat-o că “trăiește în umbra unui astfel de om” (p. 142)... “Virgil Ieruncă este, cu adevărat, o însoțenie în exilul românesc, și aceasta în sensul nobil al cuvântului” (p. 142).

O asemenea bombastică critică am mai întâlnit în revista dlui Ieruncă, “Limite” nr. 26-17. Este vorba de o critică a dlui Ioan P. Coliuan la adresa dlui Mircea Hlăde.

Să ne spună dl Ieruncă dacă această tălmăcire în lă făcută să roasească? I u nu am considerat-o recenzie ci cu totul altceva. Și m-am spus păreră

într-o notă care tocmai acum l’a supărat pe dl Ieruncă. Și am considerat că e vorba de un pseudonim al Monicăi Lovinescu și iată că acum Ieruncă vine și-mi spune că acest Ilie Constantin există, “în carne și oase” și că e vorba de un mare scriitor care a publicat 19 cărți în România și un volum de poezie și ca trăiește astăzi în exil, la Paris. Deci dl Ilie Constantin a publicat 20 de cărți în Târă!!!, și dacă a publicat 20 de cărți în Târă decum, adică cea comunistă, înseamnă că aceste cărți au fost scrise pe placul regimului actual. Și mai înseamnă că Ilie Constantin a trăit bine cel puțin 20 de ani-socotind că a scris câte o carte pe an-, și într-o bună zi, s’au stricat lucrurile și dl Ilie a fost obligat să aleagă libertatea. Domnul Ieruncă nu ne spune dacă plecarea din Târă a dlui Ilie s’a făcut tot cu pașaport în regulă și ca și a domniei sale sau a fost o adevărată fugă, prin munți și păduri. Și iată-l la Paris, un om cu 20 de cărți publicate în Târă unde trăiește modest, fără ca nimeni să vorbească de el, fără ca să se știe de el, căci a publicat câteva poezii în revista dlui Ieruncă și un articol în “Revista Scriitorilor români” a dlui Sporea, înseamnă că trăiește mai mult sau mai puțin, ascuns. Înseamnă că omul acesta trăiește ascuns, că nu-l place să iasă la lumină, n’a luat exemplul de la dnii Goma și Tănase. În Paris înseamnă că nu e cunoscut decât de câțiva prieteni, și pentru un om care a publicat 20 de cărți în Târă, lucrul devine de necrezut. Am și eu câțiva prieteni la Paris și nimeni nu-l cunosc pe acest domn Ilie Pintilie, citesc aproape toate publicațiile exilului și după cum am spus, i-am întâlnit numai de câteva ori. În orice caz nu e normal ca un om care a publicat 20 de cărți în Târă, să trăiască cu un necunoscut, când dl Ieruncă care a publicat numai o carte în cel 39 de ani de exil, și acela din Fondul Național al dlui Vișoiu, nu fi cunoscut în toată lumea ca un șef redactor de meserie.

Da! în orice caz, dl Ilie trăiește și nu este un pseudonim al dlui Ieruncă sau a Monicăi Lovinescu, și aceasta o spune dl Ieruncă și până la proba contrarie, trebuie să credem. Dar cum se face că acest om care a publicat 20 de cărți în Târă, a ajuns să se coboare în exil până acolo încât să scrie 10 pagini de tălmăcire, de ultra tălmăcire a dlui Ieruncă? Sau deaceia a fost expulzat din Târă? În orice caz, eu rămân tot la prima mea părere că articolul din “Revista Scriitorilor români” a fost scris tot de Monicăa Lovinescu și a fost numai semnat de acest om din lună, de dl Ilie Pintilie. Acest lucru se întâmplă destul de des în lumea aceasta a literelor. Aparte de exemplul în revista “Destin” a dlui Tănase Uscatiu, o recenzie despre o carte a Uscatiului, scrisă în limba spaniolă și recenzia o semnează un om care nu cunoaște această limbă și, drept răspuns, în același număr, apare o recenzie semnată de Uscatiu despre o carte scrisă de dl Ilie Pintilie. Acest lucru în limba spaniolă. Aceste lucruri, după cum am spus, sunt cunoscute în lumea literară: o mână spală pe alta și când măduroa obrazul, deci în concluzie, articolul (care este tot un fel de recenzie), apărut în “Revista Scriitorilor români”, a fost scris de Monicăa Lovinescu și semnat de omul din lună, Ilie Constantin.

I-am răspuns dlui Ieruncă la trei din acuzațiile pe care mi le aduce. Mai rămâne a patra acuzație la care îi voi răspunde-aici sau în altă parte-, pe rând.

N.S.G.

Demența urii

● Ura s’a născut cu omul, cu omul primitiv. Sentiment rudimentar, transformă individul în bestie, devenind la unii cu trecerea timpului, o obsesie demențială tradusă în fapt ca o poftă neșioasă de a ucide, de a trăda tribul în care se desvolta.

Omul de la Tigănești nu s’a putut desprinde din acest proces de putrezire morală, provocat de instinctele bărbare și se manifestă ca atare în nota pe care –vitează- strecoară în SATRA Nr. 168 – Martie 1984, sub semnătura altuia, reala sau inventată căci obiceiul de a scoate castanele din foc cu mâna altora, este de vreo 34 de ani patent al menționatului vâtaf.

Vă puteți da seama citind paragraful 4 din pagina 27 al rubricii –Semnălii-, întocmit cu stil dialectic vâlănean, pe care-l reproducem pentru istoricii de mâine al disidentismului “legionar”.

Mareșalul Antonescu și Măscarea Legionară. “Răspuns dlui Pantazi, “Carpații” 84. Urmasul, după eucetul lor, pe “Hăsi și dăm mână cu mână”, câțiva baszubuci de-al lui Sîma au pus fiere lăngi fiere, adunând, în broșură, rânzele presărate prin diverse publicații pentru sustragerea sefului de sub apăsarea unor adevăruri sacrosancte etalate de dl Pantazi. Amatori de eleganță simistă în polemică sunt îndemnați stăruirilor să și-o procure.

Mare răbdare are Căpitănelul tolerând atăta necuviință, jonsicie și rea credință uzurpătorului numelui lui, al învățăturilor și asezărilor ideologice ale lui, subminând integritatea Măscării Legionare.

Sătrănu înșă se pare că are memoria scurtă. A uitat că acum 48 de ani era “baszubuc” de al lui Sîma și încă dintr-o cretinăcișie aparent. Sau speră că soarta vitregă a României de atunci coincide, elimină în închisorile comuniste martorii albișoarei sale nădrăvăn, care încurcarea legionarilor adevărați în Statul Național Român Legionar, la a căruia faurire participase... de departe.

Acuma pentru satisfacerea ambibiilor sale de parvenitism, crede că e mai bine să-și creeze astatat politic, având investivele împrumutate de tânărul Pantazi din cărțile antilegionare fabricate de politicieni, antonescieni, marxști și “nempi” lui Gova, căzând pe neșimite, împins de diabolica coală, în abisul trădării credințelor legionare, pentru asi “spăla” trecutul legionar. Se înșală.

Susținătorii tânărului Pantazi nu vor numai capul lui Horia Sîma, ci vor să distrugă, fără a mai lăsa urme, legionarismul codrenist, indiferent de forma sub care s’ar manifesta.

TRIBUNA LIBERA

Rastatt Baden
14 Februarie 1984

Stimate Domnule Emilian,

Independent de voința mea, n’am putut răspunde, cu promptitudine obisnuită, la rândurile Domniei-Voastră din 7.I.a.c. prin care-mi adresăți felicitări pentru replica mea, la adresa domnilor Rațiu și Korne, publicată în Nr. 38-39 a revistei de cultură și acțiune românească în exil, Carpații. În afară de felicitări, Domnia-Voastră în continuare scrie: păcat ca asemenea articol a apărut într-un număr din Carpații în care este porcât Măreșalul Ion Antonescu, gigant al istoriei noastre naționale, Domnul Beldie (Stefanescu Govora, etc) complăcându-se în acest număr în a defăima Armata română. Ați uitat stimate Domnule Martea, cum s’au comportat politrucii domnului Horia Sîma la Dollersheim și Kaufholz.

“Am fost eu însuși martor, –și voi scrie acesta– când un asemenea politruc, purtând uniformă de “Untersturmführer” va amenințat că va ia la palme, aceasta în plină conferință la care participau circa 60 de ofițeri, Drs, evrași atunci, “Obersturmführer” deci superior respectivilui.

Păcat că ați uitat.

Cum nu sunt uitut, consider aceste rânduri drept un reproș și nu înțeleg ce legătură are, –chiar dacă afacerea cu politrucul ar fi adevărată-, aceasta cu publicarea articolului meu în Carpații? Ași fi înțeles un asemenea reproș dacă ași fi publicat un articol în MIKE, sau în “Lupta domnului Korne.

Stimate Domnule Emilian, va cunosc din vedere de peste 50 de ani când Dvs-eri candidat, pentru alegerile parlamentare, la Piatra Neamț iar eu funcționam la Școala de Agricultură Frații General Alexandru și colonel Sergiu Candiano Popescu din comuna Păstraveni din același județ. Cu câțiva ani mai târziu ne-am cunoscut personal. În Noiembrie 1942 în Stepa (Calmucă în localitatea Tundutovo-Dorganov la sud-vest de Stalin –građ, eu fiind locotenent în regimentul 6 Roșiori motorizat din Detasamentul Korne iar domnia –Voastră căpitan într-un regiment de Călărași care din câte îmi amintesc ocupa poziție pe aliniamentul Scharnutovski-Obilnoie.

Vicistiduale istorice și trădarea neamului de către Mihai Viteaz, bostagiul și protejatul sau, Emii Botnaraș, agentul lui Sosa Diogavili alias Stalin, ascuns în incinta palatului regal din Călea Victoriei, cu știința câtorva generali-Racoviți, Dămăceanu, Sănătescu, sub numele Spătaru, ne-a forțat pe amândoi sa părăsim jara, luând calea pribegiei.

NOTE CU LEXIC POTOLIT

Ceace vor, e desființarea morală și spirituală a legionarismului, ca idee, doctrină și realizare, nu fărâmițarea lui.

Cartea MAREȘALUL ANTONESCU ȘI MĂSCAREA LEGIONARĂ –răspuns Domnului Pantazi, nu este cum afirmă sătrănu cu obocinuță “eleganță stilistică”, o punere de “fiere lângă fiere a rânzelor presărate prin diverse publicații pentru sustragerea sefului de sub apăsarea unor adevăruri sacrosancte etalate de dl Pantazi”. Amatori de eleganță simistă în polemică sunt îndemnați stăruirilor să și-o procure.

Regretăm că apariția acestei broșuri, destinată a lămurii opinia publică a exilului românesc asupra fenomenului legionar, a stârnit furia unora dintre denigratorii comandantului, cum o deduce nr. din Satra amintit. Intenția noastră nu a fost asta. Probabil însă că adevărul rostit cu hotărâre, turbură conștiința răzămăcitorilor cuvintelor, intortochiate cu rele intenții. Departe de noi spiritul de frondă. Horia Sîma nu are nevoie de apărare nemărun. Al apărării destul lui și consecvența atâtor decade de luptă anticomunistă.

“Baszubucii” care semnează broșura au spus adevărul și numai adevărul, atât în fața lui Dumnezeu și a oamenilor, cât și a Istoriei Legionare mistificată de dușmanii ei.

În schimb detractorii sunt chinuți de păcatele săvârșite; drama României, mutilată, vândută Moscovei, tineretul predat Satanei, persecutat, chinat zeci de ani în închisorile marxiste, umilit și ucis.

Cât despre “eleganță” în polemică, mă suprinde că are curajul de a vorbi, tocmai Dumneal, prototip sciețiresc al omului de la “teigheaua cuvintelor”.

T.P.

Din Septembrie 1944 și până în Martie 1945, am fost, prin ordinul comandamentului armatei germane din Budapesta alocat unei unități blindate “13ta Panzer Aufklarungsabteilung” care se găsea îngrăstat în luptă, contra partizanilor lui Tito, în munții Bosniei regiunea Bjelina-Vinkovici-Celici.

În Decembrie am luat parte la luptele de curățire a regiunii până în Februarie când datorită presiunii trupelor sovietice unitate a primit ordin să se retragă la nordul râului Drava și să ocupe o nouă poziție pe malul drept al Dunării în fața localității Apatin. De aici retragerea a continuat pe traseul Pecs (Fünfkirchen)-Szigetvár-Bares-Nagyatad-Curgo-Csyaktornya (Ciakovei)-Nagykanizsa-Zalaegerszeg-Szombathely. De aici la ordinul comandamentului din Viena am fost detașat acolo în vederea formării unui grup de propagandă care urma să activeze pe front acolo unde se găseau trupe române care au fost puse de aceiași trădători la dispoziția “liberatorilor”.

Evenimentele precipitându-se, la sfârșitul lui Martie 1945, am fost la cererea diviziei, trimis la Dollersheim-Kaufholz unde am sosit la sfârșitul lunii Martie 1945.

La Kaufholz am fost numit Offizier Z.b.V. și responsabil direct numai față de Comandatul Diviziei, colonelul Ludwig. Acolo v-am întâlnit în gradul de Hauptsturmführer și datorită poziției pe care o aveam, v-am făcut unele mici servicii pe care sunt sigur ca nu le-ați uitat deși au fost nimicuri.

Cetind Carpații, în prima pagină am sesizat articolul, d-lui Beldie la care vă referiți în cele scrise mie și am constatat că acesta este un răspuns, adresat Domnului Ion Pantazi, privind articolul acestuia din urmă publicat în Standardul Nr. 149 din Iulie 1983.

Am citit cu multă atenție articolul domnului Pantazi și am ajuns la convingerea că Domnia-Sa fără a cunoaște exact unele evenimente, –petrecute între Septembrie 1940 și sfârșitul lui Ianuarie 1941– relatează de domnul Horia Sîma, ca actor principal, în lucrarea Era Libertatii-îl acuza că l-ar denigra pe Măreșalul Antonescu, făcând uz de expresii lipsite de urbanitate.

Cele scrise de către Domnul Sîma, în lucrarea su numită, au fost evenimente trăite de Domnia –Sa. Și în perioada când a fost vicepreședinte al Consiliului de miniștri, alături de Măreșalul Antonescu care era șef al guvernului.

Dumneavoastră știți prea bine că peste tot între persoane sau grupuri, fie politice fie de altă natură, există animozități și divergențe care dau naștere la multe fricțiuni.

Aceste neînțelegeri sunt relateate de către cei care le-au trăit, așa cum s’au desfășurat, iar de către unii spectatori după bunul plac așa cum a făcut domnul Ion Pantazi, –după patru decenii-, pentru a se afla în treabă. Istoria, adevărată, nu cea dictată de satrapia moscovită din București și nici cea pe care o vrea domnul Pantazi, își va da sentința și va așeza pe Măreșalul Antonescu la locul cuvenit înăuntru seama nu numai de calitățile pe care le-a avut ci și de defectele care nu i-au lipsit. Numai naivii pot crede că există oameni fără cusur și dacă Domnul Horia Sîma în lucrarea Domniei-Sale, Era Libertatii, a evidențiat nu numai calitățile, ci și slăbiciunile omeniei ale Măreșalului Antonescu astă nu înseamnă denigrare și nici porcări. Privitor la cele scrise că un asemenea politruc, purtând uniformă de “Untersturmführer” m’ar fi amenințat să mă “ia la palme”, eu n’am trait un asemenea eveniment la Dollersheim sau Kaufholz.

Dacă Domnia-Voastră ați asistat la o asemenea conferință a ofițerilor, cunoașteți fără îndoială numele “politrucului” și v’ași fi recunoscutor dacă mi l-ați face cunoscut.

Apropos. Politruc. Din câte știu, numai armata roșie avea și mai are și astăzi în cadrele ei politrucii. “Cuvântul este compus din două cuvinte: (politică) și (cuvânt) răuvalditi), iar individul care purta un asemenea titlu era comandant politic al unei unități militare.

Dacă Domnia –Voastră ați știut că la Armata națională, formată din inițiativa Domnului Sîma și unde aveau gradul de Hauptsturmführer, existau politrucci, de ce n’ați ripostat la momentul oportun? De ce ați acceptat să rămâneți în aceasta armată și încă alături de politrucii Domnului H. Sîma? În cei patruzeci de ani curși ați fi avut destul timp ca să scrieți asupra cu zulu. De ce intenționați să faceți acest lucru acum. Vreți să dați la moară celor de la București, ori aveți unele răfale personale cu cei care sunt contra tuturor trădătorilor neamului nostru?

TRIBUNA LIBERA

Ca român ai cărui strămoși au trăit mai mult de un secol sub stăpânire străină și din a cărui familie unii mai sunt și astăzi sclavi ai muscalilor, îmi permit să vă spun următoarele:

Noi, românii băjenari, —cu excepția celor care în timpul războiului au pactizat cu inamicii neamului și prin aceasta s'au exclus din rândurile românilor și acelor trimiși aici pentru a ne desbina—, Domnia-Voastra, Domnul Sima, D-nii: Traian Popescu, Ștefănescu-Govora, Verca, Faust Brădescu, N. Roșca, eu și

multi alții, victime ale comunismului aparținem aceluiași neam care așteaptă de la noi o acțiune unică împotriva celor care ne-au vândut și care sub scutul baionetelor sovietice ne asupresc și ne jecmănesc țara.

Cui Bono? Certurile ca la ușa cortului?

Cu sentimente de deosebită considerație.

N. Martea

REDACTIONALE

● În numărul 40/41 al revistei, în pagina 21, în articolul "Din amintirile lui Ion Negură", în paragraful penultim rândul întâi, s'a strecurat o greșală de dată trecută neobservată, pe care, cu scuzele cuvenite, rugăm cititorii s'o rectifice în 1937, în loc de 1938, deoarece Corneliu Zelea Codreanu, fusese deja executat din ordinul Regelui Carol al II-lea în noaptea de 29-30 Noiembrie 1937.

● Cititorilor în restanță cu plata abonamentului pe mai mulți ani în urmă, le facem cunoscut ca Nrul 42 - Februarie - Aprilie 1984 al revistei Carpatii, este ultimul care s'a mai expediat, deoarece, considerăm că nu-i interesează sbuciumul nostru românesc, că nu mai au nimic comun cu lupta în exil de descătușare a Neamului și că nu e drept să-i tolerăm ca profitori ai muncii altora.

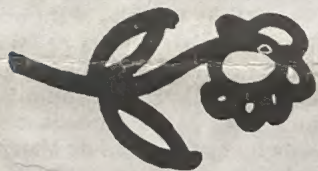
● Rugăm insistent pe cititorii și sprijinitorii care-și schimbă des domiciliul, să ne comunice de urgență noile adrese, pentru a evita înapoierile destul de numeroase cu mențiunea: plecat fără a indica noul domiciliu. Pentru redacție este o pagubă costisitoare, căci pierdem taxele poștale și revistele primite deteriorate nu mai folosesc la nimic.

● Numărul 45 este sub tipar, corespunde lunilor Iulie-August, Septembrie 1984 și-l veți primi către mijlocul lunii octombrie. Are peste 24 de pagini. Numărul 46 este în pregătire și rog colaboratorii să trimită grabnic materialul promis.

● Tuturor vă dorim vacanțe plăcute.

TRAIAN POPESCU

CITITI SI RASPANDITI SCRISUL ROMANESC IN EXIL

CARPATII

REVISTA CULTURALA SI DE
ACTIUNE ROMANEASCA IN EXIL

Director-Proprietar:

TRAIAN POPESCU
APARE ODATA LA DOUA LUNI

SUB INGRIJIREA UNUI COMITET
DE REDACTIE

★

Redacția și Adminisratia:

Calle Conde de Peñalver, 82, 4.
Teléf. 402 11 01 - MADRID-6

Correspondenta:

pariado 9.283 - MADRID (España)

★

Abonamente:

Anual 30 \$ USA
De susținere 60 \$ USA
Expedierea Avion plus. 10 \$ USA

EDITURA CARPATII ANUNTA

Au apărut.

AMINTIRI DIN COPILARIE de Ion Creangă	5 \$ USA
HAIDUCUL, de Bucura Dumbravă	5 \$ USA
LA GRANDE THRACE, par Prof. A. Boldur, premier volume	15 \$ USA
ISTORIA ROMANILOR DIN DACIA TRAIANA, de A. D. Xenopol, vol I.	
II	10 \$ USA
ISTORIA LITERATURII ROMANE, de D. Murărasu	Epuizat
NATIONALISMUL LUI EMINESCU, de D. Murărasu	10 \$ USA
POVESTI, de Ion Creangă, în fascicule	10 \$ USA
DACIA, de Vasile Părvan	5 \$ USA
PRECURSORI, de Octavian Goga	3 \$ USA
ISTORIA PARTIDELOR, NATIONAL, TARANESC SI NATIONAL TARANESC, de Pamfil Șeicaru, vol. I, II	12 \$ USA
KARL MARX: INSEMNAI DESPRE ROMANI. Texte inedite cu comentariu de Pamfil Șeicaru	10 \$ USA
STEFAN CEL MARE, VOIEVOD AL MOLDOVEI, de prof. Alexandru Boldur	10 \$ USA
ISTORIA DACIEI SI CONTINUITATEA DACOROMANA, de General Platon Chirnoagă	10 \$ USA
LE NID, UNITE DE BASE DU MOUVEMENT LEGIONNAIRE, de Faust Brădescu	5 \$ USA
POVESTI FARA TARA, nuvele, de Faust Brădescu, N. Novac și N. S. Govora	10 \$ USA
UNIREA NATIONALA IN COMPLEXUL POLITIC EUROPEAN, de Pamfil Șeicaru	3 \$ USA
DICTIONAR ROMAN-SPANIOL, de Prof. Ion Protopopescu, rustică. Legat până	8 \$ USA
CORNELIU ZELEA CODREANU, DOUAZECI DE ANI DE LA MOARTE, de Gr. Manolescu, T. Popescu, etc	5 \$ USA
MOTA SI MARIN, DOUAZECI SI CINCI DE ANI DE LA MOARTE, de Prat y Soutzo, Marqués de Nantouillet, Blas Piñar, Gr. Manolescu	5 \$ USA
DUMNEZEU S'A NASCUT IN EXIL, de Vintila Horia	12 \$ USA
RELATIILE ROMANO-RUSE, de N.S. Govora, vol. I si II	20 \$ USA
OSTROVUL LUMINILOR, de O. Vuia	5 \$ USA
LA GARDE DE FER ET LA TERRORISME, par Faust Brădescu	10 \$ USA
VACANTELE DESTINULUI, de Tiberiu Vuia	5 \$ USA
RASCOALA de Liviu Rebreanu, 2 vol.	12 \$ USA

Sub tipar:

LA GRANDE THRACE, par Prof. A. Boldur, deuxième volume.
ISTORIA POLITICA SI MILITARA A RASBOIULUI ROMANIEI CONTRA RUSIEI SOVIETICE, de General Platon Chirnoaga, editia II^a revizuită și completată 2. Vol.